2018 nummer 2

Wijsheid, Licht van de Roos

pentagram

Lectorium Rosicrucianum

pentagram

Inhoud

Jaargang 40 • 2018 nummer 2

pentagram

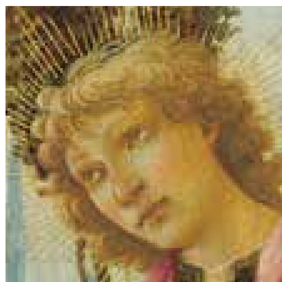
Voor u ligt een editie van **Pentagram** als een eerbetoon aan de roos, universeel symbool van onbaatzuchtige liefde. Door de tijden heen het hoogste ideaal van de rozenkruiser, het brandpunt van zijn contemplatie. We verkennen het symbool aan de hand van haar schoonheid en inspiratie, die de dichters der eeuwen hun mooiste zangen hebben ontlokt.
Wat is het, dat haar dringt om de meest tere schoonheid, de zijdezachte structuur van haar blaadjes naar buiten te wenden, en een sprankje hoop in mensenharten te wekken? En eenmaal gewekt, waarom dan haar doorns, die het praktisch ondoenlijk maken haar schoonheid te bereiken?
Haar perfecte symmetrie ligt verborgen in de onregelmatigheid van haar bladeren, haar essentie verbergt zij in rozengeur. Haar doorns, minstens zo interessant, en ook het kruis van haar stam wijzen op de noden van de tijd, en op het grote voorrecht mens te zijn.
O magisch symbool van het onbereikbare! Sublieme tegenspraak in een enkele bloem! Perfect beeld van de strevende mens!
Slechts de nobele bij, die haar nectar verzamelt – en de mens, die haar doorn aan zijn hart durft te drukken, – vermogen de wereld te zien waarvan zij getuigt.

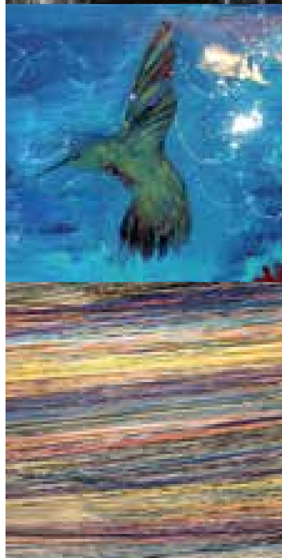
Ondertussen is ook **Logon** verschenen, het nieuwe online-tijdschrift van de Internationale School van het Gouden Rozenkruis. Pentagram, als gedrukt tijdschrift ziet uit naar een dynamische wisselwerking met dit prachtige nieuwe intitiatief. Logon stelt dat zij zich richt 'op mensen die op zoek zijn naar de zin van het leven'. Pentagram richt zich, in kortere én uitgebreidere bijdragen op mensen die zich verbonden weten met deze School. Beide zien zij uit naar het bloeien van de rozen – de nieuwe bewustzijnsglanzen in mensenhoofden en -harten, als voorboden van een nieuwe tijd.
Bezoek ons op www.logon.media.

Omslag en hierboven
'In het woeste en hooggelegen Parc naturel regional des Monts d'Ardèche creëerden de kunstenaars Serge Boyer & Fabienne Versé 'L'Ère du Tchier de Borée', (Boreas) dat zij beschouwden als inwijdings- en waarnemingslabyrint.

Inhoud

4 **Het lied van de liefde**
Johann Valentin Andreae

6 **Eeuwige roos**

14 **De ander werkelijkheid van de roos**

18 **De Aquariussamenzwering opnieuw belicht**

27 **Wijsheid, het Licht van de roos**

28 **De roos van de rede**

36 **Roos, o zuivere tegenspraak**

39 **Opnieuw beginnen**
Voordracht Maand van de Spiritualiteit 2018

46 **Alles trilt**

54 **Toen ik probeerde te denken, staccato**
Monologue interieur: Welk bewustzijn heeft de eenentwintigste eeuw nodig?

62 **Rumi, Ryokan, Yeats**
Drie gedichten

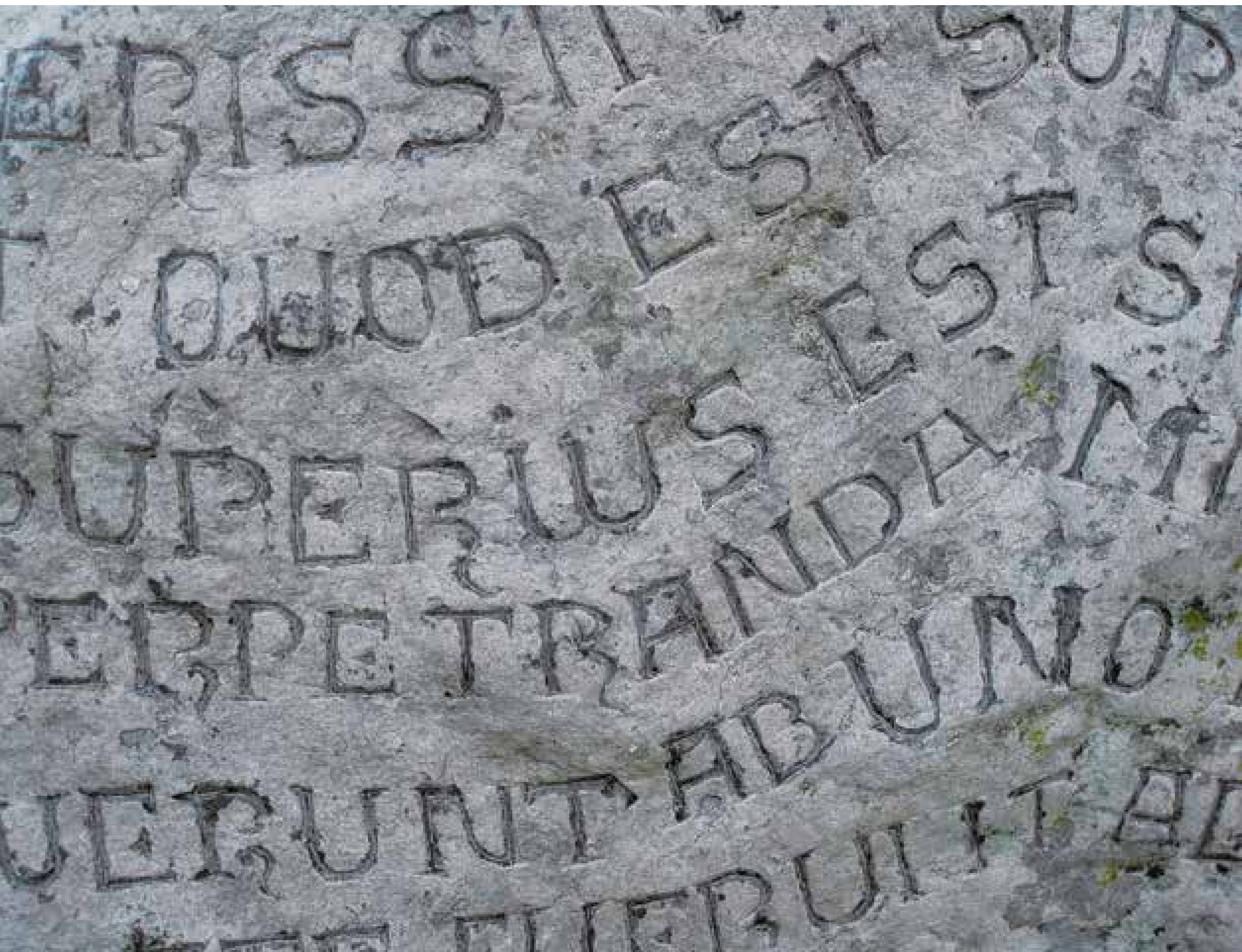
64 **Orgaandonatie: stand van zaken**
Essay

74 **Het mysterie rond Francis Bacon**
Jaap Ruseler
Boeken

76 **Wat je ziet ben je zelf**
Column

Wereldbeelden [3, 13, 45, 61]

Tchier du Borée

'Zo boven, zo beneden' – De tekst van de Tabula Smaragdina, toegeschreven aan Hermes Tresmegistus, uitgehakt in een van de moderne 'menhirs', de zeventig stenen op het plateau van Tchier du Borée. Het monumentale kunstwerk op het plateau even boven Borée in de Ardèche vormt één grote spirituele kalender van het universum. Op het relatief vlakke grondvlak vormen zeventig stenen – velen denken aanvankelijk dat het menhirs zijn – twaalf driehoeken en zeven vierkanten: de geometrische vormen die tezamen de acht verhoudingen van de goddelijke proporties bepalen.

Het lied van de liefde

Uit de Chymische Hochzeit CRC
anno 1616, dag V
Johann Valentin Andreae

Filippino Filippino Lippi Tobias en de Engel, ca. 1475-1480
National Gallery of Art, Washington D.C.

I Niets is zo schoon op aarde,
als liefde, puur en rein.
Laat ons als godenzonen
elkaar tot zegen zijn.
Dat onze zang de Koning ere!
Dat gans de zee in vreugd verkere!
Wij vragen -- antwoordt gij!

II Wat bracht tot leven ons weleer?
De liefde.
Wat schonk ons de genade weer?
De liefde.
Waaruit zijn wij geboren?
Uit liefde.
En hoe gaan wij verloren?
Zonder liefde.

III Wat was het dat ons leven doet?
De liefde.
Waarom toch werden wij gevoed?
Uit liefde.
Wat zijn wij onze ouders schuldig?
De liefde.
Waardoor zijn zij steeds zo geduldig?
Uit liefde.

IV Wat doet ons overwinnen?
De liefde.
Hoe kan men liefde vinden?
Door liefde.
Waar treft men goede werken aan?
In liefde.
Wie smeedt de twee tot één tesaam?
De liefde.

V Laat helder nu allen
de liederen schallen,
de liefde ter ere.
Zij zal zich vermeêren
in onze Koning en Koningin.
Hun lichaam is hier, hun ziel vlood heen.

VI Als wij het beleven,
God zal ons geven
dat wij hen -- die door liefdes macht
werden gescheiden, met grote kracht -
door liefdes vlam, in gelukkig pogen,
ook weer tezamen brengen mogen.

VII Dan zal, in alle eeuwigheid,
dit grote leed
aan vele jongeren doorgegeven,
verkeren tot vreugd,
al koste het duizend jaren tijd.

Er is geen plant of bloem die meer met het begrip liefde verbonden is dan de roos. Mensen drukken hun diepste genegenheid voor iemand vaak uit met rozen; het is de meest geliefde bloem in de liefde. In het verborgen christendom staat de Hemelroos voor de Zonnelogos of Christus, Jakob Boehme spreekt in dit verband van de Roos van Saron, Goethe over de geheimzinnige rozen die rond de stam van het kruis zijn gewonden. Een wandeling door de wereldliteratuur, op zoek naar de 'koningin der bloemen'.

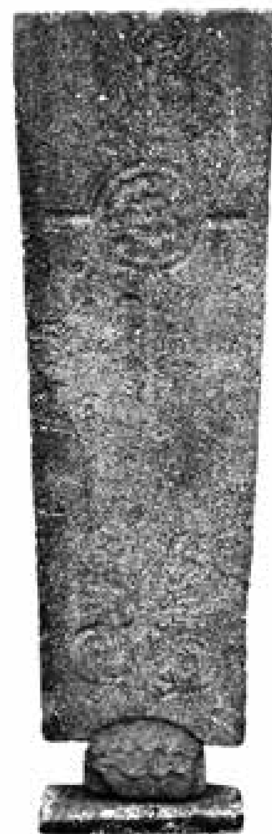
Eeuwige roos

De Duitse dichter Rainer Maria Rilke (1865-1926) maakte elke middag een ommetje met een vriendin in de omgeving van zijn woning, destijds in Parijs. Daarbij kwamen ze iedere keer op dezelfde plek langs een bedelares. Rilkes vriendin gaf altijd wat geld in de magere uitgestoken hand, maar Rilke had nooit geld bij zich.
Op zekere dag zei hij: 'We zouden haar hart ook eens iets moeten schenken en niet alleen maar haar hand.' Enkele dagen later bracht hij een prachtige rode roos mee en legde die in de hand van de bedelares; deze stond woordeloos op, kuste Rilke's hand en ging weg. Pas een week later was ze weer op haar gewoonlijke plek. Rilke's begeleidster vroeg hem: 'Waarvan zou ze al die tijd geleefd hebben?' Na enig nadenken antwoordde Rilke: 'Van de roos.'
De 'koningin der bloemen' kan inderdaad een bijzondere uitwerking op een mens hebben. Van oudsher hebben rozen de mensheid bekoord, gefascineerd en geïnspireerd: haar wonderschone vorm, haar kleuren, haar heerlijke geuren; zelfs een blind mens houdt van deze bloem om haar geur. Onbewust of bewust is ze het zinnebeeld van wat ons in het diepst van ons hart beweegt.

Karakteristiek voor de roos is haar bladvorm: haar bloembladen spiralen rond een gemeenschappelijke kern. Als symbool van zuiverheid, van liefde, van hoge spiritualiteit vindt men de roos bij musici, dichters, beeldend kunstenaars, bij mystici, in sommige sprookjes, maar bovenal bij vele gnostieke groeperingen; en sedert het gebeuren op Golgotha ook vaak in samenhang met het kruis.
Reeds bij de Manicheeën treft men de curieuze levensboomgraven aan, in kruisvorm met een roosje in het midden; Mani sprak van een Lichtkruis en in Ierland staat een klooster met de naam Clonmacnoise, dat een oudchristelijk centrum voor spiritualiteit was, gesticht in het jaar 546 door een zekere Ciarán; en tegen de muur van dat klooster staat een stenen pilaar uitgehakt, met behalve het kruis ook reeds de roos in het midden. [Zie de afbeelding]. En in de canon van de huidige Keltisch-Ierse muziek, die nog put uit een spiritueel verleden, tref je een lied dat heet: 'Rosa Mystica.'

Muziek van de roos

In de wereld van de muziek komt de roos herhaaldelijk voor.
De vrijmetselaarsopera *Die Zauberflöte*, waarvan de tekst door Schikaneder is geschreven, is door W. A. Mozart op muziek gezet. Tjeu van den Berk toont aan dat deze hele opera qua tekst geïnspireerd is door de *Chymische Hochzeit CRC*. Hij zegt: Als Pamina Tamino ontmoet, vlak voor de grote vuur-en waterproef, en ze elkaar voor het eerst mogen omhelzen, zegt Pamina over de hele weg die ze moeten gaan afleggen:

'Ich werde aller Orten
an deiner Seite sein.
Ich selbsten führe dich,
die Liebe leitet mich!
Sie mag den Weg mit Rosen streun,
weil Rosen stets bei Dornen sein.'

(Ik zal overal aan je zijde zijn, ik zelf
zal je leiden, de liefde leidt mij. Zij
moge rozen strooien op de weg,
want rozen gaan steeds met doorns
samen)

In het begin van de vorige eeuw was *Erik Satie* op zijn eigen manier geïnteresseerd in het fenomeen Rozenkruis. Hij schreef een pianocompositie in drie delen onder de naam: 'Sonneries de la Rose et Croix'. Iets later neemt de componist *Gustav Mahler*, die een mateloze bewondering voor Mozart had, in zijn tweede symfonie een lied op dat 'Urlicht' heet:

O Röschen rot!
Der Mensch liegt in größter Not!
Der Mensch liegt in größter Pein!
[...]
O rode roos!
De mens ligt in grootste nood!
De mens lijdt hevige smart!

Ich bin von Gott und will wieder zu Gott!
Der liebe Gott wird mir ein Lichtchen geben,
wird leuchten mir bis an das ewig selig Leben!

Ik ben van God en wil terug naar God
De lieve God zal mij een lichtje geven,
en mij verlichten tot het eeuwig zalig
leven!
(Eerste en laatste strofe)

Het Oosten

In de derde eeuw van onze jaartelling waren Mani en de Manicheeën nadrukkelijk gnostiek-christelijk georiënteerd; zij zagen Jezus als de eniggeboren zoon Gods en tegelijk als ons ware zelf, het Licht-Ik en hij noemde Hem als volmaakte mens de *hoogste Roos des Vaders*.
Toen na eeuwenlang aanwezige activiteit in Oosterse en Noord-Afrikaanse landen deze gnostiek-christelijk gemeenschap door allerlei tegenwerking tenslotte uit het zicht verdween, werd ze via kleinere gnostieke gemeenschappen direct voortgezet in de bewegingen van de Paulicianen en de *Bogomielen*, vanuit Klein-Azië en Bulgarije en de aangrenzende Slavische landen, zoals het huidige Bosnië Herzegovina; daar zijn ook nu nog veel *stecci* of in steen uitgehakte kruizen en kruizen met roosvormen te vinden. Vervolgens ontstonden in de twaalfde eeuw weer connecties tussen de Bogomielen en de hoofdzakelijk in de Pyreneeën aanwezige Kathaarse gemeenschappen. Ook daar vinden we nu nog in het landschap en op muren van grotten verscheidene wonderlijke kruizen en kruisvormen die van hun aanwezigheid in het verleden getuigen.
Uit *Mani's Lichtschat* citeren we:

Wij overhandigen U heden onze Roos
als een vrucht voortbrengende boom,
opdat zij ons moge worden tot een stralenkrans
die Gij ons op het hoofd mocht plaatsen.

Verder oostwaarts, in Perzië, Indië en Pakistan treffen we in de twaalfde en dertiende eeuw aan de bekende Perzische Soefi-dichters *Hafiz en Roemi*.
Hafiz zegt: 'Dat de wereld voor de Liefde geschapen is, daarvan getuigen de rozen en de nachtegalen', en een andere Perzische dichter uit die tijd, *Mahmoed Shabistari* noemde zijn gedichtenbundel *De verborgen Rozentuin*, waarvan hij zegt:

Dit boeket geurige bloemen heb ik uit die tuin
geplukt
en ik heb het genoemd 'De verborgen Rozentuin'.
Daarbinnen bloeien de rozen van de geheimen van
het hart
die je nog niet eerder hebt gehoord.
De tongen van de lelies zingen alle daarbinnen

Dat de wereld voor de Liefde geschapen is, daarvan getuigen de rozen en de nachtegalen. Hafiz

Rozenvallei in Bulgarije

en de ogen der narcissen aanschouwen alles, ver en dichtbij.
Kijk stil naar hen allen, met de ogen van je hart, tot al je twijfels wegsmelten.

De Indiase Soefimeester van begin vorige eeuw, *Hazrat Inayat Kahn*, die tijdens zijn verblijf in Nederland de duinen van Katwijk als een geschikte plek voor een Soefi-tempel aanwees, zegt in poëtische taal:

De roos biedt mij Uw boodschap van liefde.
Laat mijn hart bloeien in Uw liefde als de Roos.

Italië

Dante Alighieri leefde van 1265 tot 1321. In de dertiende eeuw dichtte hij zijn *Divina Commedia*, waarin veel gnostieke elementen zijn terug te vinden.
De Commedia is verdeeld in drie stadia, namelijk: het Inferno (de hel), het Purgatorio (de louteringsberg) en het Paradiso (het koninkrijk der hemelen).
In 'de Universele Gnosis' geeft J. van Rijckenborgh aan dat Dante kan worden gezien als de worstelende microcosmos die getroffen wordt door de roep van de Gnosis; Virgilius is in die visie zijn dialectische zelf, het naar uitkomst strevende ik, en Beatrice is de nieuwe ziel, de herboren mens.
In de verhaallijn in Dantes gedicht hoort *de Hemelse Roos* thuis in het Empyreum, de hoogste hemelsfeer die alle voorgaande sferen omsluit; en het zijn deze tien sferen of dimensies die Dante met Beatrice in het derde stadium doorkruist om tenslotte in de *Candida Rosa* (de witte roos) het hoogste inzicht deelachtig te worden, de aanblik van de godheid, het *visio Dei*.
Voor het echter zover is trekt Dante met Virgilius in een spiralengang door het *Inferno* en het *Purgatorio*, en aangekomen op de hoogste top van deze louteringsberg blijft Virgilius achter. Daar ontmoet Dante Beatrice met wie hij zijn reis (ook weer spiraalsgewijs) vervolgt door de negen hemelsferen naar het alomvattende Empyreum. Op weg daarheen komt hij eerst nog in de Marssfeer, waar hij een immens lichtend kruis ziet verschijnen. Langs de balken ervan vindt een druk verkeer van zielen en engelen plaats. Na tenslotte de Hemelse Roos te hebben aanschouwd (op welks kelkbladen achtereenvolgens de transfigurerende zielen opgaan naar steeds grotere heerlijkheden) weet hij zich vanaf dat moment middenin het kosmische beweeg te staan en hij getuigt hiervan met de volgende woorden:

Wanneer de kleinste trede reeds omspant
zo machtig Licht, hoe breed moet zich dan spreiden
het Licht daar in de laatste rozenbladrenrand!
Daar is geen dicht of ver, geen neer of op,
want waar God rechtstreeks wil bevelen geven,
houdt als vanzelf natuurwet op.
In 't goud van deze Roos van 't eeuwig leven,
die trapsgewijs ontluikt en geur verspreidt
trok Beatrijs mij mede…

De roos was ook een symbool van liefde voor de *Fedeli d'Amore* (de liefdesgezworenen of de getrouwen der liefde), een groepering van troubadours die in dezelfde tijd actief was in Italië. Die probeerden van binnenuit het universele esoterische christendom in Italië levend te houden en tegelijk een spirituele hervorming door te voeren van kerk en staat. Behalve de roos droegen ze in hun vaandel ook het kruis en de adelaar.

Zij propageerden ridderlijke ideeën (waaronder hoofse liefde) om de samenleving te verbeteren. Uit de oude Arabische Soefi-dichtvormen namen zij het beeld van de Geliefde over, 'want het zuivere licht van de Ene is teveel om te verdragen.' Ficino en andere leden van zijn Academie beschouwden hun gedichten als 'een allerhoogste liefdesverklaring in de zin van Plato'. In een besloten broederschap zochten zij harmonie tussen de menselijke kanten van hun natuur en hun geestelijk en mystiek streven, anders dan de bedelmonniken die al het lagere trachtten te onderdrukken. Hun systeem van innerlijke graden in zes stadia, zien we ook terug in de zes gidsen uit Dante's Divina Commedia.

In de Lage Landen was enkele eeuwen erna, in de tijd dat Luther en Calvijn er hun gezag vestigden, ook een dergelijke groepering actief, eveneens werkzaam van binnenuit. Dat was in de zestiende eeuw, ten tijde van Coornhert; en deze organisatie, die opereerde vanuit de Amsterdamse rederijkerskamer d'Egelantier, noemde zich '*De Broeders in Liefde Bloeyende.*' Nadat Coornhert van de Haarlemse autoriteiten een publicatieverbod had gekregen nodigde zijn vriend Spieghel hem uit om lid te worden van deze Broeders. Andere leden waren toneelschrijvers en dichters zoals Vondel, Hooft en Bredero.

Deze groep noemde zich geen rozenkruisers, maar *what is in a name*; ze waren het in wezen wel, getuige hun embleem waarop een zevenbladige rode roos staat afgebeeld met eronder een doornenkruis, waar omheen zowel bijen als spinnen actief zijn — exact hetzelfde embleem dat we iets later tegenkomen bij de Engelsman *Robert Fludd*, die zich openlijk rozenkruiser noemde; hij moet dit embleem haast wel van de Broeders in Liefde Bloeyende hebben overgenomen.

Ook Tobias Hess was met zijn geestverwanten, zoals *J.V. Andrea* in Zuid-Duitsland op de hoogte van het bestaan van deze Amsterdamse groep. Hij bewonderde hun universele visie op het christendom en een aantal typische rozekruiserselementen komen met hun gedachtegeod overeen. Het is niet uitgesloten dat de rederijkers invloed hadden op de werken van de Tübinger Kring; het beviel hen dat hun zienswijze niet alleen letterkundig, maar ook in de vorm van toneel en allegorieën werd uitgedragen. Het was immers een tijd waarin al deze figuren van spirituele adeldom internationaal met elkaar in contact stonden: ze kenden vaak elkaars werken, en figuren zoals Joachim Morsius bezochten hen en hielden zo de verbindingen levend. Voor hen allen was de symboliek van de roos en het kruis diepzinnig, en wel bekend. In die zin is de conclusie gerechtvaardigd dat achter het verschijnen van esoterische groeperingen of enkelingen zoals Dante, door de eeuwen heen de Orde van het Rozenkruis als onzichtbare

Haar ogen zijn bij haar gedachten en ze zijn ver weg (Her Eyes are with Her Thoughts and They are Far Away) Lourens Alma Tadema, 1897

inspiratiebron stond en nog staat.
Christus, de Zonnelogos wordt ook wel aangeduid als de Hemelroos en de zeventiende-eeuwse dichter en graveur Jan Luyken, die geïnspireerd was door Jacob Boehme, noemde Christus *de Roos van Saron*.
Enkele eeuwen nadien toont *Johann Wolfgang von Goethe* duidelijk aan dat ook hij geïnspireerd is geraakt door de 17e eeuwse Rozekruisers, getuige zijn lange gedicht *Die Geheimnisse*. We citeren twee coupletten eruit.
In couplet 6 en 7 haast de pelgrim Marcus zich naar een schoon gebouw dat hem tegenglanst en waar hij – terwijl hij voor de gesloten poort moet wachten – een raadselachtig beeld aanschouwt.
Couplet 8 luidt dan als volgt:

Dat teken ziet hij voor zich, hoog verheven,
dat heel de wereld troost en hope reikt,
dat door zijn kracht zo menig hart verrijkt,
dat zelfs de bitt're vijand Dood doet beven
en in strijdbanier veelvuldig prijkt:
Een bron van lafenis doorstroomt hem weder,
hij ziet het kruis en slaat zijn ogen neder.

Couplet 9:

Hij voelt opnieuw welk heil hier werd ontbonden,
welk sterk geloof het aan de wereld bracht;
maar fonkelnieuwe zin gaat het verkonden,
zoals het hier verrijst in jonge pracht:
Hier staat het kruis met rozen dicht omwonden;
wie heeft aan 't kruis de rozen toegedacht?
Verjongend dringt de krans van alle zijden
om het stugge hout van starheid te bevrijden.

In couplet 33 en 34 wordt Marcus naar een zaal geleid, met hoog oprijzend een machtig kruisgewelf en langs de wanden ziet hij dertien zetels staan.
Dan luidt couplet 35:

Daarboven zag hij dertien schilden hangen,
want één was ied're zetel toebedeeld.
Geen ijd'le grootsheid nam hem hier gevangen,
in elk was diep geheim'nis uitgebeeld,
en broeder Marcus brandde van verlangen
te weten wat zo menig beeld verheelt;
het middelst'teken doet schroomvallig zwijgen;
hij ziet opnieuw: het kruis met rozentwijgen.

Een treffend symbool is ook de woestijnroos: ze kan jaren gesloten blijven, ogenschijnlijk levenloos, maar niet zodra komt het hemelwater op haar terecht of ze bloeit prachtig open. Het is de *roos van Jericho* en ze staat symbool voor de wederopstanding en eeuwig leven.

Ook de Portugese dichter *Fernando Pessoa* was gefascineerd door de rozekruisersgeschriften, getuige een fragment uit een van zijn gedichten, vrij vertaald uit het Portugees:

…maar als de ziel haar verkeerde vorm in zich voelt,
die slechts schaduw is,
ziet ze tenslotte het Woord
dat het Licht van deze wereld is,
Menselijk en gezalfd:
De volmaakte Roos, in God gekruisigd.

In Bulgarije is een streek rond de stad Kazanlak, waar de rivierdalen van de twee rivieren een schitterende Rozenvallei vormen, de *Rozova dolina*. De vallei is al eeuwen beroemd om haar rozenindustrie; meer dan tachtig procent van alle rozenolie in de wereld komt daar vandaan. Elk jaar worden er festivals gevierd met rozen en rozenolie, en men kende de symbolische kracht van de bloem der bloemen.
Peter Deunov, de patriarch van de Bulgaarse Witte Broederschap zei eens: 'Een van de belangrijkste gebeurtenissen in de kosmos is het opengaan van de bloemknop van de ziel; alle hogere wezens van de Goddelijke wereld zien vol verwachting uit naar de bloei van de menselijke ziel.'
Het begin van dat proces van opengaan is een bewustzijnsmoment: 'Wanneer het bewustzijn zijn nood ervaart en naar bevrijding zucht en zijn kreet in het onbestemde uitvibreert, dan ontvangt de roos (als symbool van het goddelijke in de mens) als het ware een magnetische schok, waardoor zij als een soort reflex de nagalm van die zielenoodkreet uitzendt naar het sternum (het borstbeen); de kracht van de roos breekt dan een opening in het heiligdom des harten en op dat begin zal de aangeraakte mens dan voortbouwen', lezen we in het *Gedenkschrift gewijd aan Catharose de Petri*.
In de voortgang van dit proces zal, zoals Antonin Gadal eens schreef: 'Het zwarte kruis, teken van zonde, boete en dood, veranderen in het witte kruis van Licht, het stralende teken van de Opstanding, waarvan de rozen van de eeuwige liefde neerdalen, *levende rozen* die welriekend zijn als de mond der engelen.'
En een andere trouwe broeder van het Rozenkruis eindigde eens zijn toespraak met:
'Men zal vragen: heeft Liefde dan geur? Ja, het is de geur der Rozen!' ✪

Tchier du Borée

Elke steen op het plateau van Tchier du Borée is genummerd en gebeeldhouwd, elke steen draagt een eigen boodschap uit. De bezoeker herkent de symbolen die zijn uitgebeeld al naar gelang zijn inzicht en kennis van de kosmische, historische en mythologische verwijzingen die ze bevatten. Als je de cirkelvormige begrenzing binnenkomt word je heen en weer geslingerd tussen verbazing en bewondering.
'We willen de mensen helpen om deze en soortgelijke plaatsen te herkennen, die zo vol zijn van geschiedenis, en tegelijk proberen we hen te verbinden met de wereld van het imaginaire – een wereld die net zo interessant is als die van het intellect', aldus de kunstenaar.

De andere werkelijkheid

Geur?
Misschien begint het daarmee, dat zou kunnen, waarom niet eigenlijk. In Rennes, Bretagne heb je de grootste rozentuin van Europa, in concentrische cirkelsegmenten gesitueerd. Het is een hele rozenbelevenis om daar te vertoeven; de geuren zijn overweldigend, ook al zijn er soorten rozen die nauwelijks geuren.
Zeker, het opsnuiven van en zelfs het ruiken aan de centrale bloem kan een goed begin zijn voor het ervaren van de rozenwerkelijkheid. Hoe echt ook voor geur en hersenen, voor velen is het begin als een droom, vaak een droom van Venus, van een symbool van liefde.

van de roos

© Sony World Photography Awards 'Lonely Tree'. Tom Jacobi (Duitsland) in de categorie Professional Landscape

Paul Biegel situeert het begin van de werkelijkheid van de roos in zijn verhaal Doornroosje uit de bundel 'De laatste verhalen van de eeuw' dan ook in een droomomgeving waarin de held, matroos Gerrit is terechtgekomen. Een immense hal met tegelvloer en piramideachtige zoldering, van waaruit hij een stenen gang inloopt die naar een zaal leidt. Een zaal vol mensen.
Maar niemand spreekt, niemand beweegt. Is er dan geen leven in die zaal, bij die mensen?

Verstilling

Een belangrijk aspect van die eerste verkenning van de werkelijkheid van de roos is die van het statische, een volstrekt verstilde situatie.
Blijft dat zo? Blijft de werkelijkheid van de roos, die zo dichtbij is, zo verstild, zo zonder leven?

Leven

In het verhaal van Paul Biegel slaat Venus weer eens toe: De matroos Gerrit ziet een jonge vrouw in het gezelschap, onbeschrijfelijk mooi, zo mooi dat zijn matrozenhart er sneller van gaat kloppen. Maar ook zij beweegt niet, spreekt niet – en het levende tafereel krijgt iets spookachtigs, door de doodse stilte en de verstarring waarin iedereen zit. En Gerrit loopt langzaam op de vrouwelijke schoonheid toe en hij wil een hand op haar schouder leggen.
En dan gebeurt het: plotseling is de zaal vol geroezemoes van stemmen, vrolijk gelach en gepraat. De andere werkelijkheid van de roos doet zich plotseling vol leven gelden, door de gerichtheid op schoonheid, eigenlijk door de verliefdheid van de held.
In de Alchemische Bruiloft van Christiaan Rozenkruis zien we een overeenkomstig tafereel, als de nieuwsgierige onderzoeker uit de zeventiende eeuw, Christaan Rozenkruis, de naakte gestalte van Venus in al haar schoonheid aanschouwt. Daarvoor krijgt hij, na een soort trajectcontrole avant la lettre, ook wel een boete. Maar dat is een ander verhaal.
Er is dus plotseling leven gekomen in het rozenverhaal, door Gerrits verliefdheid, door het sneller kloppen van het hart, door het toegeven aan de aantrekkingskracht van de schoonheid. Dit is een belangrijk stadium in het verkennen van de rozenwerkelijkheid:
door het verlangen naar haar ontstaat leven – en wat voor leven!

Onverstaanbaar

Want in de kasteelzaal ontdekken de aanwezigen in Gerrit, de held van het verhaal, op hun beurt het principe dat zich bewust wordt van de rozenrealiteit – en ze storten zich bijna massaal op hem! Hij wijkt achteruit, probeert te vluchten, maar ze grijpen hem vast bij zijn armen, bij zijn handen, roepen onverstaanbare dingen, trekken hem naar de tafel, duwen hem op een stoel, zetten een bord voor hem neer, schenken een glas voor hem in, knopen hem een servet voor en roepen: 'Nam zili, nam gli, nam volozia pinex!' Ja, dat verstaat Gerrit natuurlijk ook niet, maar hij begrijpt dat hij welkom is, erg welkom zelfs. Ze verheugen zich blijkbaar op zijn aanwezigheid.

Het is een volgende stap in het verkennen van de rozenwerkelijkheid. Het ondergaan van leven, van liefde en van vreugde maar… in een onverstaanbare taal!
De adel van het andere rijk in u is u goed gezind, maar spreekt vooralsnog uw taal niet. Of u niet de hare. Toch is het bijzonder als u de innerlijke stem, de werkzaamheid van de roos, al verneemt, als u haar vibratie al ondergaat: het principe van het kennen van de andere werkelijkheid is al tot leven gewekt.
Hoe gaat het nu verder? Want het ondergaan van dat leven en die vreugde in een onverstaanbare taal kan toch niet het einde van de ontwikkeling zijn?

Doorn

Eigenlijk begint daarna de zelfwerkzaamheid; de zelfovergave die ook Oscar Wilde in een verhaal beschrijft. Wilde gaat zo ver dat de doorn van de roos zelf in het hart moet worden gedrukt: het geven van leven aan de roos is een kruisgang, men zal, figuurlijk gesproken, bereid willen zijn het eigen hart aan de doorn open te halen.
En in een ander verhaal van Paul Biegel, De laatste roos, geeft hij het als volgt weer: de toewijding aan de roos wordt zo groot, dat men bereid is zijn leven te geven – om te leren de taal van die andere werkelijkheid ook woordelijk te verstaan.

Dit is wellicht het meest onwezenlijke voor het begrijpen van de andere werkelijkheid: dat men bereid is een andere basis voor het hart toe te laten, of op zijn minst het hart te louteren.
Pas dan zal de vervreemdende werking van de nieuwe harte-omgeving zijn onverstaanbaarheid prijsgeven, en leren we de taal van de liefde, die dezelfde is als de taal van de roos.
En wat een kruisgang leek, wordt dan een alchemisch feest. De matroos weet de schoonheid uiteindelijk te zoenen, waarna ze in zijn eigen taal zegt:
'Ben je daar? Ik heb je maar laten liggen, je sliep zo lekker!'

Biegel noemt de andere werkelijkheid 'betovering', dat is wat Gerrit overkomt:
'In plaats van de betovering te verbreken met zijn kus, was hij zelf onder de betovering geraakt en was één van hen geworden.' Vandaar dat hij haar nu kan verstaan.
Buiten onze tijd en ruimte, dat is wat het verhaal aangeeft, ligt de plaats van het kasteel. Zij is niet geografisch te bepalen en ook de tijd verloopt er anders.
Maar matroos Gerrit leeft in die werkelijkheid voort, zegt het verhaal.
'Eén dag per jaar loopt hij met zijn geliefde prinses door de heerlijkheid van velden en bossen […] en bloemperken vol rozen – en één nacht slaapt hij naast zijn prinses in dat wonderlijke kasteel waarvan niemand weet waar het ligt.' ✪

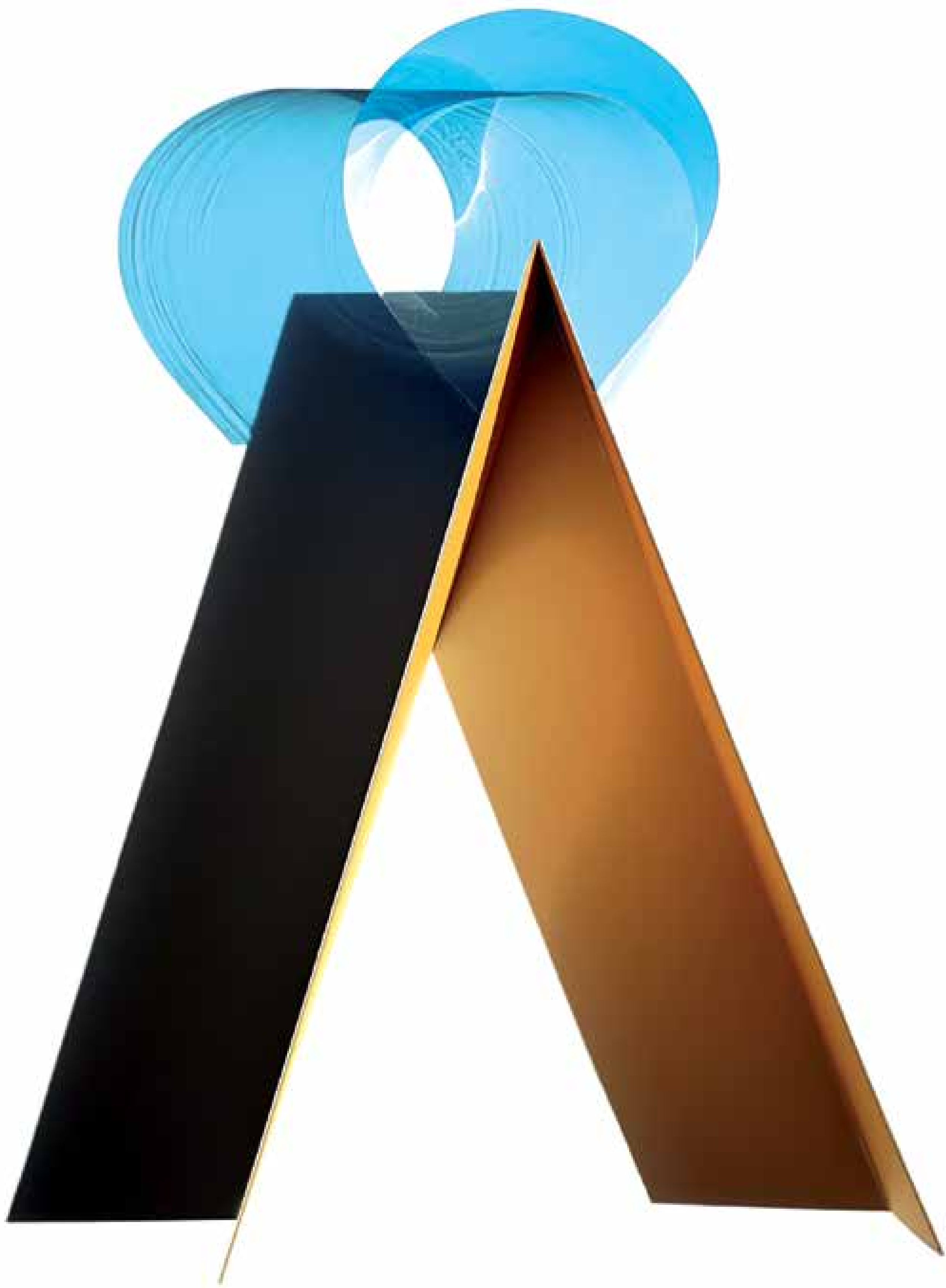

Verwachtingen (Expectations)
Lourens Alma Tadema, 1885

De Aquariussamenzwering opnieuw belicht

De bekende Nederlandse romanschrijfster Hella S. Haasse begint haar moderne werk *De Meester van de Neerdaling* (1973) met de volgende intro:
'Satan héét maar niet de overste dezer wereld, hij ís het inderdaad. Hij regeert deze wereld. Men zal een vijand niet overwinnen als men tracht voorbij te zien hoe gevaarlijk hij is'. Het eerste deel van de roman heet dan ook 'De duvel en zijn moer' en het werk is gekenschetst als een spannend spel van waarheid en verbeelding. Vooral spannend wordt het als 'uitkomt' hoe een bestaande hiërarchische verhouding de energie van (jonge) jongens gebruikt/misbruikt voor eigen 'geestelijke' doelen. Het is aan de lezer ter beoordeling of dit inderdaad waarachtige geestelijke doelen zijn.

Sinds het uitkomen van het beroemde boek van Marylin Ferguson *The Aquarius Conspiracy* bijna veertig jaar geleden zijn de basiswaarden van van het astrologische luchtteken Waterman onder invloed van een agressieve economische cultuur 'verwaterd' oftewel: van de flower-powerimpuls – voorzover deze impuls niet gecommercialiseerd kon worden – is vrijwel niets terecht gekomen. Deze waarden zijn in de wereld hard op weg in hun tegendeel te verkeren. Fergusons oogmerk om een bijdrage te leveren aan 'persoonlijke en maatschappelijke transformatie in de jaren tachtig' heeft in ieder geval in dat crisisdecennium schipbreuk geleden voor wat betreft de sociale transformatie. De jaren tachtig vormen juist het begin van veel sterkere marktwerking, naar het neoliberale model van Reagan enThatcher, dat allerminst Aquarius-elementen laat zien. Maatschappelijk was daarmee 'the dawning of the Age of

Aquarius' verduisterd en verdampt.
Tegelijkertijd met het verwateren van de idealistische watermanwaarden is het denken in termen van samenzweringen, van de theorie van 'conspiracy' óók verwaterd, vooral cultureel-sociaal-filosofisch: Het is not done om in samenzweringen te 'geloven'; men beschouwt het als een teken van onvolwassenheid als je de werkelijkheid nog ziet in het perspectief van een samenzwering die overal om je heen toeneemt. Onvolwassen, omdat het een hang laat zien naar een eenvoudige verklaring van die werkelijkheid. Vaak vanuit angst; vanuit een zwart-wit denken ten opzichte van de krachten en machten die je in je werkelijkheid ervaart. 'Kinderlijk', zegt men dan, of
'Was het maar zo simpel'.
Ook de complexiteit van de processen die spelen op het wereldtoneel speelt een rol. Wie die een beetje kent, zet bij voorbaat een vraagteken bij simpele samenzweerderige theorieën die belasterend zijn of beledigend voor sommige bevolkingsgroepen, klassen en inkomenscategorieën.
Een andere belangrijke reden is dat de voedingsstof voor samenzweringstheorieën bij uitstek, de tweedeling van de koude oorlog, sinds 1989 is komen te vervallen.

Inlegkunde

Een belangrijke reden om het denken in termen van samenzweringen voorts te negeren, is het verbod op het bewijs uit het ongerijmde, zoals destijds in de wiskunde verordineerd:
Je kunt wel de signalen en situaties in de actuele werkelijkheid proberen in te passen in je theoretisch model, maar eigenlijk geef je je dan over aan een soort 'inlegkunde'. En dat kan gemakkelijk leiden tot zelfbedrog. Zeker als men samenzweringstheorieën wil verklaren uit het onzienlijke, uit de niet-materiële wereld.
Dat zijn 'bewijzen uit het ongerijmde' die zich keren tegen het 'gezonde verstand'.
En is een benadering van de wereld en de medemens die stelt dat zij gemanipuleerd is door onzichtbare krachten niet gebaseerd op voorzichtigheid en zelfs angst, in plaats van op empathie en bereidwillige hulpvaardigheid? En is dat dan niet iets waarmee een mogelijke' liefdewet' op geen enkele manier gediend is?

Gezond verstand

Dit zijn allemaal factoren die een immuniserende werking hebben gehad op de realiteit en op sociaal-economische processen en actualiteiten. De samenleving werd als het ware immuun gemaakt voor samenzweringstheorieën: deze waren altijd te pareren vanuit de media, vanuit heersende sociaal-economische inzichten of vanuit zichzelf belangrijk vindende platforms.
'Ik geloof niet zo in samenzweringstheorieën' is een veelgehoorde en gewaardeerde uitspraak. Met de bijklank van: 'Je bent eigenlijk naïef en je gebruikt je gezonde verstand niet als je daar wel in gelooft.' Een beetje zoals de bestrijders van kwakzalvers, sceptisch over alles wat niet aangetoond kan worden langs de strenge regels van een wetenschapsfilosofisch systeem. Maar dat is een systeem dat niet meer a priori het alleenrecht op de waarheid heeft. En het ridiculiseren en ontkennen van het bestaan van samenzweringen – tot en met het verbod om het denken die kant op te laten gaan – kan leiden tot een blokkade die het zicht op de werkelijkheid beperkt.
Want zoveel is wel duidelijk uit het verleden: samenzweringen hebben altijd bestaan en ook in deze onze tijd kan je samenzweringen zeker niet uitsluiten. Sterker nog, juist in deze tijd krijgen samenzweringen, of bijvoorbeeld kartelafspraken op bedrijfsniveau, goed de kans

kop' op te steken, om de 'dzjinn' de fles te krijgen.

n manipulatie

dat bedrijven, religieuze orga- veiligheidsdiensten, nationalis- stituten, machtsconglomeraties ıschuldig zijn tot hun rol in : zin bewezen is, biedt vrijwel gelijkheden om samenhangende ın te ontmaskeren of potenti- lotten bloot te leggen. Denk ergeschoten MH17-vlucht, de by, Trumpisme, wapenhandel, tische industrie, orgaanhandel. n dan nog 'materiële' voorbeel- anwege hun manipulaties en de ıeersende invloed iedere bewijs- proberen te ontkrachten. penbaarmaking van honderden n emails (Panama-papers, Wiki- galekken in de digitale huishou- : frauduleuze praktijken tot en met samenzweringstendenzen blootleggen, schijnen ons niet erg te deren. Samenzweringstheorieën die getuigen van niet-materiële actoren (bijvoorbeeld Paulus' boosheden in de lucht) hebben vooronderstellingen nodig die plausibel zijn, die zo geloofwaardig zijn, dat ze in de materiële wereld zichtbaar zouden kunnen worden. Anders zou de samenzwering speculatief blijven; luchtfietserij. En soms is het mogelijk deze veronderstellingen echt te rechtvaardigen in de materiële wereld. En dat een verbod op samenzweringsdenken deze feiten ook niet kunnen blokkeren. Wat er dan gebeurt…

Hella Haasse, een groot Nederlandse romanschrijfster, heeft in haar boek De Meester Van De Neerdaling aangegeven wat er dan kan gebeuren: degene die feitelijk ontmaskert, wordt niet alleen in de feiten ontkend en tegengewerkt, maar belachelijk gemaakt en uiteindelijk (in haar roman) met behulp van de kerk krankzinnig verklaard. En dat is geen fictie, maar het is een klassiek en telkens weerkerend fenomeen. Het is een vorm van machtspolitiek handelen uit wanhoop.

Uitschakelen

Het is een bijna universeel patroon: negeren, verdacht maken, ridiculiseren, openlijke oppositie gesteund door de media, 'fakenews' en het op één of andere manier uitschakelen van de klokkenluider. Ghandi beschrijft dat proces en het is een lot dat vaak tot een fatale fysieke afloop heeft geleid; denk hierbij aan zowel de katharen als de Manicheeën.

In de hermetische teksten wordt dat proces als volgt weergegeven:

'Daarom vallen zij die gnosis bezitten niet bij de grote massa in de smaak, en omgekeerd. Zij worden voor gek verklaard en hoongelach wordt hun deel, zij worden

Juist in deze tijd krijgen samenzweringen en kartelafspraken de kans om hun kop op te steken

Als iets ontmaskerend is, is het wel het Licht van de Gnosis

© Yayoi Kusama 'Oneindige spiegel'

gehaat en veracht, en mogelijk zelfs gedood. Want… het kwaad moet noodzakelijkerwijs hier beneden verblijf houden, omdat het hier in zijn domein is. Want zijn domein is de aarde, niet de kosmos, zoals sommigen eens godslasterlijk zullen beweren' (Corpus Hermeticum IX).
Als iets ontmaskerend is, is het wel het licht van de Gnosis. Het betekent ook dat het licht van de Gnosis altijd weer aantoont hoe niet-lichtkrachten samenspannen tegen de eeuwigheidskrachten van het Pleroma, van de volheid maar ook aantoont dat het 'complot' het uiteindelijk niet zal kunnen 'winnen' .
Wat gebeurt er nu in deze tijd met 'signalen', 'bewijzen' die duidelijk in de richting van een complot gaan, nu steeds duidelijker wordt dat er georganiseerde machtscomplexen zijn die sturend in de wereld opereren. Er zijn op vele vlakken ontmaskeraars, démaskeerders, onthullers, ontdekkers van georganiseerde structuren die met geld, macht, onderdrukking, verslaving, politiek te maken hebben.
En er zijn krachten – en wij kunnen ze als 'duister' of 'satanisch' beschouwen – die met alle middelen pogen zulk een démasqué niet alleen te verhullen, maar ook onschadelijk te maken. In feite – zo suggereert ons Hella Haasse – is Satan de overste deze wereld.
En het valt niet mee om dat op een zichtbaar niveau inzichtelijk te maken, om de heersende invloeden daarachter te benoemen, laat staan om processen te beschrijven die de duistere invloedssfeer in stand houden en zelfs proberen uit te breiden.
Daar komt bij dat je je kunt afvragen waarom je dat zou doen, waarom zou je dat willen? Want juist door je er mee bezig te houden versterk je die invloeden. Minstgenomen stel je het vrijkomen van die invloed 'uit het onzichtbare' er door uit.

Nuchter bekijken

Toch zien we in de gnostieke leringen van de Pistis Sophia, en ook in de hermetische geschriften, een belangrijke analyse van de 'onreine' geesten, van de verworden entiteiten die leven van de energie van mensen, die hun voeding putten uit de levensverrichtingen van de mensen.
Het kan van nut zijn daar nuchter en vanuit het perspectief van onze tijd naar te kijken: hoe manifesteren deze archontische en eonische krachten zich nu?
J. van Rijckenborgh heeft zich in Démasqué gewaagd aan een atmosferische profetie in termen en begrippen. Ze mogen wellicht wat gedateerd overkomen, maar ze passen desalniettemin in de geest van de gnostieke leer: de boosheden in de lucht zullen niet aarzelen alle mogelijke technische, psychologische en mentale hulpmiddelen, zichtbaar of onzichtbaar, in te zetten om hun voeding te garanderen: hun 'food supply' uit menselijke energie.
Ook Rudolf Steiner heeft over de heersende geesten in het niet-materiële uitspraken gedaan, toen hij schreef dat ahrimanische krachten meer dan negentig procent van de macht grijpen, maar nooit honderd procent zullen winnen: de laatste procenten zullen ze onmogelijk kunnen verwerven. Er zal een evenwicht ontstaan temidden waarvan de Christus-impuls zich atmosferisch kan manifesteren. Tevens beschrijft hij de opkomst van sterk explosieve krachten, die hij de 'asurische' krachten noemt. Zij zijn confronterend, onontkoombaar en machtig, en als ze negatief uitwerken, doordat de mens de transformatie niet aangaat, kunnen ze destructief in elke microkosmos huishouden. Deze krachten slingeren dan als het ware de energie uit de menselijke microkosmische stelsels.
Van belang voor ons is wat de waarde van profetieën is in de ontketende tijden waarin we leven. Want profetieën zijn mentale beelden die suggereren een sprongetje in de tijd te kunnen maken om de mensheid te waarschuwen en goed voor te bereiden op een meestal bedreigende toekomst (dystopie) en – soms – gerust te stellen met een beeld van een paradijselijke toekomst (utopie).
De waarde ervan lijkt aan devaluatie te lijden. Profetieën of denkbeelden zijn toch projecties vanuit een bepaalde tijd, in een periode dat niet mentale beeldvorming, maar directe handeling in de microkosmoi is vereist. 'Handlungsbedarf , noodzaak tot handelen, noemt de Duitse filosoof Jürgen Habermass dat.

Intuitio Dei

Het strooien van denkbeelden met betrekking op eender welke toekomst blijkt een niet betrouwbare speculatie te zijn (Krishnamurti) want ons denken is niet op het Licht geënt: het 'schouwen in het licht der eeuwigheid', zoals Spinoza propageert, is niet louter een mentale activiteit. Het is ons niet gegeven met ons huis-tuin-en-keuken pragmatisme dat ook nog eens 'profit' zoekt, het eeuwige waar te nemen.
Onze Intuitio Dei, onze zuivere en onpersoonlijke intuïtie als basis voor

dat verheven schouwen in het licht der eeuwigheid is er niet meer. Er zijn wat dat betreft in Engeland al filosofen die ervoor pleiten om het vijfde hoofdstuk van Spinoza's *Ethica* te schrappen en ook een Nederlandse natuurkundige als Vincent Icke neemt Spinoza's begrip van oneindigheid en eeuwigheid niet serieus en ziet dat als een wetenschappelijke misstap.
Als de Intuitio Dei werkzaam wordt, het waarnemen van de roos in het innerlijk, dan doorziet men de samenhang, de onderlinge afhankelijkheid van alle systemen, machtsconcentraties, archonten, media in de wereld van de tijd. Men ziet de structuren in machtspatronen, manupilatietechnieken, hoe ze ontstaan juist door het ongebreidelde denken in de tijdruimte van de menselijke levensgolf.
In het Licht van de Eeuwige verdwijnt de complexiteit per definitie in het 'apeiron', 'het totaal onbegrensde' van de Grieken. Dan zijn beide waar: alles is samenzwering, maar niets houdt stand in het onbegrensde van de godheid.
Als gezegd wordt 'alles zal verwaaien wat op het Licht niet is geënt' betekent dat dan meteen dat structuren, patronen, ordeningen alleen tijdelijk kunnen zijn? Gelukkig geeft de Griekse mythologie ook aan dat het niet zozeer chaos is die de tijdruimte regeert, maar dat integendeel structuur en ordening, maat en regel in de kosmos heersen.

Niet Uranos heerst over de wereld van de tijdruimte, maar Chronos, die structuur, ritme, ordening en vastigheid geeft aan de materiële en niet-materële werkelijkheid. Dus in principe zal de wereld zich daar ook naar richten.
In de analyses van de gnostieken en hermetici met betrekking tot de overheersing van de archonten en eonen in de geestelijke wereld staan gnosis en pleroma als het ware loodrecht op die machten.De Gnosis maakt duidelijk geen deel uit van de hiërarchische archontenhuishouding.

Kapstok

In de oudtestamentische beschouwing en beleving had men een kapstok, een anker in de tijd nodig in dezelfde voorchristelijke periode: Chronos was daarvoor ideaal, de hiërarchisch structurerende kracht en godheid, demiurg, zou als Saturnus de top-down patronen inblazen en macht en verhoudingen in de tijd 'regelen'.
Plato had dat ideaal ook zo bepaald: Chronos zou voor ieder de Kosmos dienen te ordenen. Chaos zou beteugeld worden en zijn, vrijheid in een dressuur van rondgangen getemd worden, vrijheid zou niet kunnen ontsporen in bandeloosheid en gekte. Creativiteit van een kunstenaar stond op een tweede plan bij Plato.
En ook de geldhuishouding zou gereguleerd kunnen worden binnen controleer-

Als gezegd wordt 'alles zal verwaaien wat op het Licht niet is geënt' betekent dat dan dat alle ordeningen alleen tijdelijk kunnen zijn?

bare systemen en regels. Geldhandelaren konden de tempel binnenkomen. De markt was overal, dus ook in de tempel. En nu, in de laatste eeuw is dat eerder beheersbare systeem een heersend systeem geworden. Het maakt korte metten met de menselijke waarden, 'de wereld is een tanende wildernis geworden en temidden van die aangerande weelderige wildernis van de natuur is de wereld een gekkenhuis' (Krishnamurti). En de vrijheid in welke uitingsvorm dan ook mag alleen nog binnen een verdienmodel creatieve kracht tonen.

Kunnen we nog structuur ontdekken in de samenhangende onderdelen van dat gekkenhuis, dat wij mensen met onze ongebreidelde driften en sloopacties van de wereldse werkelijkheid hebben gemaakt? Zijn er nog regels en wetmatigheden te ontdekken die als strenge oppassers van de archontische machthebbers eenduidig heersen?

En als dat zo is, als die samenhang gedefinieerd kan worden in een machtsspel dat een spiritueel kartel vormt, een afsprakenlijst kent en volgens een bepaalde manier werkt, kunnen we dat dan een samenzwering noemen? Geen profetie, geen complottheorie, maar een heuse conspiracy?

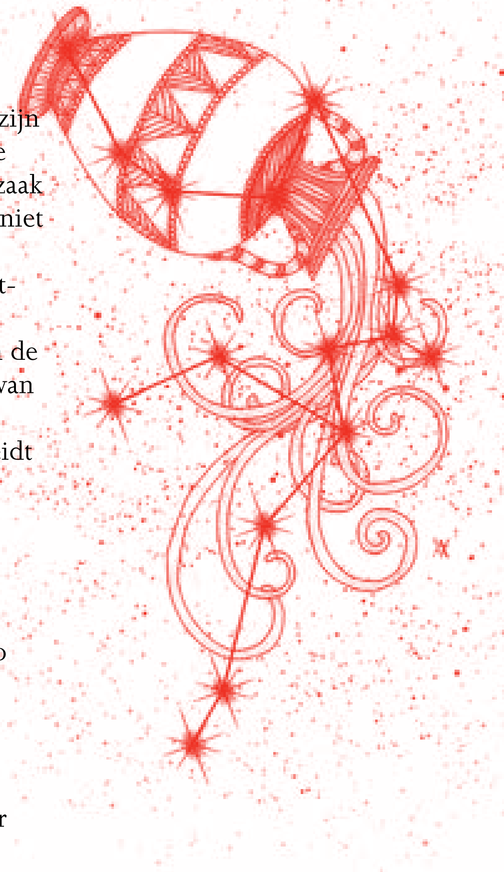
En zou je die samenzweerders, zowel in het zienlijke als in het onzienlijke dan ook kunnen benoemen?

En als je dat allemaal zou kunnen, wie help je daar dan mee, welke progressie in de alontwikkeling steun je dan? Welke opening naar empathie en werking van een onpersoonlijke liefdewet zou daar dan mee gediend zijn? En welke zelfverwerkelijking – misschien op termijn – zou daarmee mogelijk worden?

Welke 'overwinning' in geestelijke zin zou daarmee voor mensen perspectief bieden in een permanente bewustzijnsopklaring?

Men kan zich voorstellen dat er velen zijn die zo'n haarscherpe gnostieke analyse niet nodig vinden. Zij willen de noodzaak voor een opgang in Aquariuswaarden niet ontlenen aan ontmaskeringen.

Het is niet per se nodig om Satan zichtbaar te maken, we kunnen het inzicht abstract houden en in zelfovergave aan de werkzaamheid van het Licht ons veld van licht en kracht spreiden. We weten dat Satan de wereld regeert, maar hij verleidt ons niet, we hebben onszelf immuun gemaakt voor zijn verzoekingen.

Geen troost, maar inzicht

Maar is dat werkelijk zo?

Hebben we die overwinning echt al zo gevierd?

Het Griekse wereldbeeld biedt geen troost, alleen maar inzicht. Volgens de schrijfster Marjoleine de Vos biedt dat wereldbeeld 'het inzicht, dat weliswaar het mensenleven ellendig is, maar dat er toch niets heerlijker is dan het licht van de zon te zien. Leven! – en anderen helpen leven.'

En het kwaad? Is een mensenleven dan niet ellendig?

De Vos geeft toe dat er eigenlijk wel troost zou moeten zijn, want 'er is zo onbegrijpelijk veel onrecht in de wereld dat mensen willen geloven in een beter leven'. Desnoods in een hiernamaals.

De verdringing en compensatie die hier optreden zou je het Spinoza-criterium kunnen noemen; het leven in een hiernamaals als troost, als beloning dat je het in de wereld hebt volgehouden – iets wat Spinoza als 'onredelijk' afwees. Want een in de tijd uitgesteld 'eeuwig nu' is natuurlijk geen nu, netzomin als een profetie de werkelijkheid in de tijd echt kan overbruggen.

In de christelijke heilsopenbaring gaat het om een overwinning in de wereld, in de tijd, in alle lichamen.

Hella Haasse zegt over het satanische: ‘Men zal een vijand niet overwinnen als men tracht voorbij te zien hoe gevaarlijk hij is’. En wanneer dat gevaar zich laat zien in verhoudingen van uitbuiting vanwege gezag, van maatschappelijk en financieel-economische en psychologische hierarchieën die onderdrukking en slavernij vragen van jeugdige onderdanen, van dwangmatige en opgelegde inverdieneffecten dan is de menselijkheid en de vrije creativiteit geblokkeerd.
Zo wordt de transformatie naar een Aquariusbewustzijn, en een nieuwe ziel, problematisch.
De kern van de begrippen hiërarchie en archont bevat niet voor niets ‘arch’. Dat is de zeer oude aanduiding waarmee een negatief reguleren van de wereld en mensheid wordt doorgevoerd.
Gnostieke teksten geven aan dat archonten de menselijke geest in eigendom nemen en zijn perceptie manipuleren. Ze geven voorts aan hoe archonten (in een ander frequentiebereik) verborgen blijven en in staat zijn om illusies te manipuleren en overtuigingen in te prenten.
‘Men zal een vijand niet overwinnen als men tracht voorbij te zien hoe gevaarlijk hij is’.

Uranusinwijding

Dat is precies de reden dat J. van Rijckenborgh heeft gewaarschuwd en zelfs geprofeteerd dat iedere leerling zijn houding zal dienen te bepalen voor de illusies en manipulaties van de archontische werkingen.
En al eerder heeft hij aangegeven *hoe* de potentiële Aquariusmens de vijand overwint, namelijk door een Uranus-ingewijde te worden, door wat hij noemt het doorlopen van de eerste en tweede zevenkring, door die eerste twee fasen van het pad te doorleven en te doorlopen. ‘Een Uranus-ingewijde bezit alle mystiek scheppende vermogens van de eeuwigheid die in de tijd moeten worden ingevoerd, tot een opstanding of tot een val’*.
Deze mystiek scheppende vermogens doorkruisen in de elektrische en magnetische werkingen alle archontische krachten en machten. In de vervulling van de machtige onpersoonlijke liefdewet zullen de oude hiërarchische structuren worden opgeheven. Heeft deze Aquariusmens dan geen structuur nodig?
Door de eerste twee zevenkringen te doorlopen heeft zich een ziele-configuratie gevormd die een zuivere en levendige structuur garandeert en zo de Uranus-ingewijde vrijwaart van oude archontische patronen. Deze patronen kunnen geen enkele vat meer krijgen op de bevrijde ziel die door haar werkzaamheid en gerichtheid zelf het onderhoud van de vorm, van de bevrijde en bevrijdende structuur en gestalte, spontaan verricht.

En een aquarius-‘complot’ als persoonlijke tranformatie is dan werkelijkheid geworden door onpersoonlijke liefdedienst. ✪

* zie J. van Rijckenborgh, Het christelijk inwijdingsmysterie Dei Gloria Intacta.

Wijsheid, het Licht van de Roos

Voor allen die het Licht van de bevrijdende waarheid zoeken is van het grootste belang zich diepgaand te bezinnen op de Gnosis.
Het Licht dat opnieuw verscheen bij de wondervolle geboorte van Jezus.
Het Licht dat ons allen reeds heeft aangeraakt.
Het Licht dat ons leidt en voert op onze levensweg.
Het Licht dat zich zo rijkelijk mededeelt aan hen die begrijpen.
Het is deze Lichtaanraking die het diepe verlangen in de mens wekt. Een van de eerste kenmerken van deze illuminatie is verandering van het bewustzijn.
En zodra deze nieuwe bewustzijnsmogelijkheden gaan leven wijkt de verstandelijkheid naar de achtergrond en wordt de wijsheid geboren.
Deze wijsheid is dan geboren in het hart, uit de roos des harten, uit Bethlehem. Zij komt tot volwassenheid daar waar in het hoofd de ware Rede toegang krijgt en zij wordt – niet anders dan de liefde – met het hele wezen uitgezonden als een straling van hoge frequentie. En een mens kan het kennen – Richt dan het hart op dit Licht en ken het! ✪

Afbeelding: Peder Severin Kroyer, Rozen, of de vrouw van de kunstenaar in de tuin te Skagen.

De roos van de rede

De rozen van Heliogabalus door Lourens Alma Tadema (1888). De Romeinse keizer Elagabalus is afgebeeld terwijl hij probeert zijn nietsvermoedende gasten te smoren onder een lawine van rozenblaadjes

Ook in onze tijd bestaat er een grote behoefte aan een inzicht dat ons kan verzoenen met de werkelijkheid.
De filosoof Hegel noemt de werkelijkheid 'dialectisch en paradoxaal' en voor hemzelf dient die verzoening met de werkelijkheid ook plaats te vinden, anders, zo geeft hij aan, zou ons niets anders resten dan een onlesbare dorst naar God. Hoe de Rede overeenkomt met de roos der rozen, die een plaats heeft in het kruis van dat heden wordt in het navolgende aangegeven.

'De Rede als roos in het kruis van het heden te begrijpen en zich aldus in haar te verheugen, dat redelijk inzicht is de verzoening met de werkelijkheid, die de filosofie verschaft aan degenen die de innerlijke drang hebben te begrijpen...' Hegel

Toen Georg Wilhelm Friedrich Hegel dit een kleine tweehonderd jaar geleden opschreef, ging hij ervan uit dat de Rede en de roos aan elkaar gelijkgesteld kunnen worden, vanwege bepaalde afleidingen in het Grieks. Vooral sinds Hegel wordt de werkelijkheid dialectisch – uit tegenstellingen bestaand –genoemd: iedere stelling roept een tegenstelling oproept en vormt daarmee een nieuwe synthese. Die nieuwe synthese roept vervolgens weer een antithese op, waarna zich een nieuwe eenheid vormt. Voor Hegel bewoog de werkelijkheid in de tijd zich volgens een spiraal van steeds nieuwere inzichten waarbij de dynamiek niet ophoudt. En er dus geen statische eenheid der tegenstellingen bestaat.
Dialectiek wil volgens het moderne rozenkruis zeggen dat het ons verschijnende de niet op duurzaamheid aanspraak kan maken, maar voortdurend beweegt in de uiteindelijke richting van haar tegendeel. De wereld van verschijnselen en voor velen is dat de werkelijkheid – is niet bestendig, is niet duurzaam. Sommigen zeggen daarom dat het een schijnwereld is waarin wij bestaan, een wereld die voortdurend iets schijnt te zijn, wat het later niet meer is.
De achtergrond voor die gedachte is al eeuwenoud; in India kende men het begrip Maya en de Griek Herakleitos, die Hegel inspireerde, leerde het bekende Pantha Rei, alles stroomt. Nog beter wordt de gedachte van vergankelijkheid en schijn weergegeven door het sterke beeld, eveneens van Herakleitos, dat men niet tweemaal door dezelfde rivier kan waden. Maar die schijn, die overdaad aan uiterlijkheid, de dusgenaamde dialectische wereld die met technologische vernieuwing tot een hoge graad van perfectie gevoerd kan worden, geeft ons geen gemoedsrust, want elke verankering eraan nagelt ons aan het rad van de tijdelijkheid en dus aan het wiel van de dood.

Drang tot begrijpen

Daarom, wij worden door de overdaad aan uiterlijkheid verontrust, vanwege een herinnering aan een werkelijke perfectie, waarin dat beweeg der tegendelen, waarin die dialectiek in absolute rust was of in een hoger aanzicht wrijvingsloos existeerde.
En een sterke innerlijke drang tot begrijpen ontstaat. Die innerlijke drang tot begrijpen van de werkelijkheid en die verontrusting, dat ontbreken van gemoedsrust, het waren en zijn de klassieke uitgangspunten voor de bloei van de roos, voor het zich openbaren van de ware mens, voor de mens die leeft uit de Rede.

'De Rede als de roos in het kruis van het heden te begrijpen en zich aldus in haar te verheugen.'

Was er dan wel gemoedsrust ten tijde van de Grieken of in het oude China of in India, zo kan men zich afvragen? Natuurlijk ging men hier in de oudheid spreekwoordelijk klassiek mee om en predikte verzaking en het woe wei, het loslaten, maar vanuit een, voor westerse normen, vaak ondoorgrondelijke bezieling. De levenspraktijk van Pythagoras, neergelegd in de Gulden Verzen, komt

dan nog het dichtst bij onze westerse mentaliteit in de buurt.
Bijvoorbeeld zijn regel: 'Doe nooit iets wat u niet begrijpt.'
Essentieel voor de gemoedsrust bij de bewustwording van de dialectische vergankelijkheid is dat onze ziel er niet door uit het lood geslagen wordt, dat de ziel er geen identiteitscrisis door krijgt en wij als vervreemde, verknipte en panische chaoten uiteindelijk nog slechts door tranquillizers in evenwicht gehouden kunnen worden.
Nodig is een volwassen ziel die de inzichten vanzelf in rust draagt en niet alleen op anderen steunt.
De problematiek van de vergankelijkheid van letterlijk alles is niet nieuw. Geestelijk groten uit de middeleeuwen zoals J. van Ruusbroec en Thomas van Kempen hebben prachtige mystiek–bonafide richtingen aangegeven vanuit diepreligieuze overtuiging, teneinde door en in een mystiek bewustzijn de vergankelijkheid te kunnen dragen.
Ruusbroec heeft zelfs de uitkomst van een spiritueel proces vermoed, getuige zijn wonderlijke werk *De Geestelice Brulocht*, een prelude op de latere Chymische Hochzeit Christiani Rosencreutz.
Maar sinds de Renaissance is er duidelijk een lans gebroken voor een zielebasis die niet louter mystiek is. De innerlijke drang tot begrijpen werd steeds groter en men ging van eenzijdige mystieke inzichten steeds meer de beperking ervaren.
Ook in die tijd moest veel bevochten worden op – onder andere – de verkalkte opvattingen van een ingekapseld bewustzijn; de nieuwe kennis en het nieuwe zelfbewustzijn waren buitengewoon gevaarlijk en men kon beter niet openlijk verkondigen dat men worstelde met de innerlijke drang tot begrijpen. Galileo en Giordano Bruno zijn sprekende voorbeelden van de dramatische gevolgen.

De purperen roos bij Bruno
Toch zien we bij Bruno de roos in samenhang met een ontwaakt mystiek bewustzijn:
In zijn geschrift *De verdrijving van het triomferende beest* kleedt Bruno de reis van de mens vanuit zijn aardse bestaan naar zijn ware bestemming in het volgende prachtige beeld. Hij vergelijkt de mens met een zwaan die diep in zijn wezen smart en berouw voelt vanwege haar gevangenschap in het dialectische aardse bestaan.
'Deze smart is de prikkel van het berouw en het berouw mogen we een deugd noemen. Het berouw is gelijk een zwaan. Zij durft zich niet te verheffen, omdat het bewustzijn van de vernedering haar vasthoudt op de grond. Daarom keert zij zich af van de aarde en zoekt het water. Het water is de traan, vergoten uit wroeging. En in dat water tracht de zwaan zich te reinigen om gelijk te worden aan de ongerepte, witte onschuld.
De zwaan of de ziel keert in bij zichzelf. Zij herinnert zich haar verheven erfgoed en begint, eerst aarzelend, afstand te doen van al het slechte. Opnieuw groeit haar gevederte, zij verheft zich, wordt verwarmd door de zon en ontvlamt in liefde tot het goddelijke. Zo wordt zij etherisch en verandert in haar eigen oorspronkelijk wezen. Ook al waren dwaling en zonde de oorzaak van het berouw, nu noem ik de ziel de purperen roos, groeiend tussen puntige dorens. Ik noem haar een lichtende vonk die, geslagen uit harde kiezel, zich verheft tot de zon waarmee zij innig verwant is.'
Aldus Giordano Bruno.

Innerlijk en uiterlijk begrijpen
De klassieke rozenkruisers kozen er – teneinde tegemoet te komen aan de behoefte te komen tot *innerlijk* begrijpen – wel voor om onloochenbare grondstellingen te verkondigen en de spirituele schatten in hun Manifesten zo te demonstreren dat deze voor het oog van de profane mens, dus de mens met een uitsluitend *uiterlijke* drang tot begrijpen, verborgen waren en bleven.

Een kruis
met rozen is
's mensen lot.
Het is het rijke leven, uw gave God.
Niet enkel rozen,
geen kruis alleen,
de liefde voegt ze
getrouw aanéén.*

* De Genestet, in: S. Griffioen, De Roos en het Kruis; De waardering van de eindigheid in het latere denken van Hegel

'De Rede als roos in het kruis van het heden te begrijpen en zich aldus in haar te verheugen.'

Nadat René Descartes het uitgangspunt weer had weten terug te brengen naar die Rede, wist Spinoza zo'n koninklijke invulling te geven als oplossing voor de moderne menselijke problematiek, dat recht werd gedaan aan alle bonafide spirituele inzichten: de mystieke, de klassieke, de zedelijke, de redelijke en de religieuze. Deze vormen samen een open poort voor versteviging en vernieuwing van de ziel die onontbeerlijk is voor de ontwikkeling naar een werkelijk Godmenselijke staat van zijn. De oproep komt hier op neer: *Fundeer uw wezen en kennisontwikkeling in God en kom uw aandoeningen te boven door te begrijpen hoe in alles de fundamentele natuur werkt.*

Dat kan omdat de goddelijke natuur zich via het denken met de mens kan verbinden, want de logica is er niet strijdig mee; de goddelijke natuur werkt juist door via de logica.
Deze interpretatie van Spinoza kan begrepen worden vanuit zeventiende-eeuws perspectief, maar ook in de eenentwintigste eeuw is ze actueler dan ooit, juist omdat de logica (die zich niet in de goddelijke natuur fundeert) is opgesloten en zichzelf als het ware in de staart bijt. In hun beroemde werk *De dialectiek van de Verlichting* spreken de sociologen Adorno en Horkheimer in dit verband zelfs over de vernietiging van de Rede!
Hoe begint dan de kennisweg die de binding met de goddelijke intuïtie mogelijk maakt?

Spinoza's roos is de kern van de Rede
In Spinoza's bekende aanhef van de Ethica vinden we daarbij een prachtig voorbeeld waarin het heldere besef van de verhoudingen in de wereld doorklinkt:
'Nadat de ervaring mij geleerd had dat al wat zo in het gewone leven voorkomt ijdel en nietig is en ik zag dat alles waarvoor en wat ik vreesde niets goeds noch kwaads bevatte, [...] besloot ik eindelijk te onderzoeken of er ook iets bestond dat waarachtig goed was, dat men deelachtig zou kunnen worden en waardoor alleen met verwerping van al het overige, de ziel kan worden vervuld'.
Op basis van dat inzicht van nietigheid en ijdelheid van het gewone leven zoekt en verlangt de ziel vervulling door het waarachtig goede en vindt het in de Rede.
Door volgens de inzichten van de Rede te leven groeit de ziel tot een criterium, tot de hoogste vorm van kennis: de Liefde tot God, de goddelijke intuïtie. In die liefde tot God bloeit de roos van kennis te midden van de doornen in het gewone leven.
De naam Spinoza verwijst naar de doornen van die roos. Je zou kunnen zeggen dat Spinoza's lijfspreuk 'Caute' – wees voorzichtig – aanspoort om rekening te houden met die werkelijkheid, die doornen.
Als de roos van de liefde tot God openbloeit is de ziel sterk genoeg om vervreemding, identiteitsverlies, maar ook irrationalisme, het 'hoofd te kunnen bieden'. Immers de zuivere Rede doorstraalt de ziel die zich daarin verheugt.
Jan van Rijckenborgh ziet in zijn commentaar op het Nuctemeron van Apollonius van Tyana dat in die zielekwaliteit zelfs sprake kan zijn van een 'huwelijk' der dialectische tegendelen: 'Goed en kwaad, licht en duister, liefde en haat, deze tegendelen worden door de ziel, wanneer ze worden ervaren, in evenwicht gedragen. Zo komt de ziel, maar alleen de ziel de dialectiek te boven'.
Spinoza ziet die ziel niet als koude en onpersoonlijke objectieve kracht, maar als een duidelijk empathisch en redelijk wezen die vanuit edelmoedigheid in de wereld staat. Hij schrijft in zijn opmer-

Om de rozenblaadjes zo nauwkeurig mogelijk weer te kunnen geven liet Alma Tadema voor dit schilderij vier maanden lang elke week rozenblaadjes van de Franse Riviera naar Londen komen

king bij stelling 59 uit deel 3 van de Ethica over edelmoedigheid: 'Onder edelmoedigheid echter versta ik die begeerte krachtens welke ieder, alleen op voorschrift der Rede, ernaar streeft anderen te helpen en door vriendschap aan zich te verbinden'.
En vanuit het perspectief van de goddelijke natuur verheugt de ziel zich dan in de wijsheid, de liefde en de kracht van de openbaring van het volstrekt goede dat in de Rede is.
De goddelijke natuur openbaart zich doordat de ziel opgaat in zijn liefde, geleid door de Rede. God is alles, de enige, waarachtige, onbegrensde en noodzakelijke substantie; een existeren dat op geen enkele wijze kan worden weggedacht of ontkend, omdat dit de denker en zijn gedachte zelf tot iets onbestaanbaars zou maken. Het gegeven dat God uniek en alles is, vaagt op slag elke gebruikelijke godsvoorstelling weg die zetelt op de projectie van menselijke hoedanigheden in een boven– menselijke schepper, richter.
De Rede maakt het logischerwijze mogelijk de geur van goddelijke gedachten te verspreiden.
In de analyse die J. van Rijckenborgh van één der Hermetische geschriften heeft gegeven, komt de volgorde zoals ook Spinoza de ware kennisweg heeft aangegeven aan het licht:
'Wanneer gedachten in ons worden gewekt, die uit God geboren zijn, dan kunnen wij van stonde aan luisteren naar de stem van de ziel, mystiek gesproken naar de stem van God'.
Er is dus een fase nog in het dialectische bewustzijn waarin het nieuwe denken kan worden gevoed door de eenheidskrachten van de oorspronkelijke natuur. Spinoza heeft als één der weinige wes-

De Rede maakt het mogelijk de geur van goddelijke gedachten te verspreiden

terse denkers dit criterium bewust onderkend en ervaren.
Het nieuwe denken nu ondergaat geen goed en kwaad in de natuur, maar noodzakelijkheid en schoonheid, tenminste zolang zij, de nieuwe Rede, ademt in de goddelijke of fundamentele natuur.

De Rede als roos in het kruis van het heden te begrijpen en zich aldus in haar te verheugen…

Voor menigeen biedt Spinoza's uitspraak 'De mens die wordt aangeraakt door de Rede die in het midden is, zal nooit anders dan aandoeningen van blijheid en intens verlangen ondergaan' een rationeel mystiek houvast dat elk moment toetsbaar is, zeker als we stelling 63 van deel 4 daarachter plaatsen: 'Wie door vrees geleid wordt en dus het goede doet uit angst voor het kwade, die wordt niet geleid door de Rede'.
Spinoza verduidelijkt deze laatste stelling in deel V, waarin hij stelt dat de belijders en hen die geloven in een hiernamaals als beloning voor vroomheid, niet geleid worden door de Rede.

Eeuwigheid

Het gaat erom de Rede als roos in het kruis van het *heden* te begrijpen. Dit is de ware Gnostieke gedachte die tevens zo voortreffelijk heeft geklonken in de zeventiende eeuw vanuit de hermetische geschriften.
De eeuwigheid kan slechts door de volkomen Rede, door de Rede die in het midden is, in het *nu* worden ondergaan.
Ook Spinoza duidt aan dat eeuwigheid geen enkel verband met tijd heeft, onder meer als hij constateert dat de geest niet door tijd bepaald of door duur verklaard kan worden. Toch zegt hij tegelijkertijd dat de menselijke geest adequate kennis bezit over het eeuwige en oneindige wezen Gods.
Daarin ligt dan ook de mogelijkheid die eeuwigheid te naderen, immers onze persoonlijkheid beschouwt Spinoza als een tijdelijke vergankelijke bestaanswijze, die afhankelijk is van onze lichaamsindrukken en te gronde gaat met het lichaam.
Stelling 23 leert ons bovendien dat de menselijke geest niet tegelijk met het lichaam teniet gaat, maar dat over blijft wat eeuwig is.
Dat betekent dat elk denken in beloning, elke voorstelling in ruimte en tijd die wegvoert van dat nu, de onmiddellijkheid mist die de Rede in de eeuwigheid bezit in God, in de tijdvrije ruimte van het ware Zijn.
We horen in Spinoza's afwijzen van de idee van een hemel als beloning voor een braaf burgerlijk bestaan en zijn pleidooi voor de eeuwigheid in het nu van de menselijke geest ook min of meer de echo van de gnosticus Valentinus, die in het begin van de jaartelling reeds liet optekenen: 'Zij die zeggen dat men eerst zal sterven en daarna opstaan, vergissen zich. Als

men niet tijdens het leven de opstanding ontvangt, zal men ook in de dood niets ontvangen'.
Het antwoord op het failliet van het afgescheiden ik-denken is voorzien in Spinoza's *Ethica* en door het moderne rozenkruis gegeven in het gnostieke proces van de ontwikkeling van een redelijk–zedelijk bewustzijn naar de zuivere intuïtie. Dat wil zeggen een ontwikkeling vanuit het samengevatte denken-met-het-hart, het redelijk-zedelijk bewustzijn, naar de onmiddellijke waarheidswerking in de mens zelf, dat is ware intuïtie. Het gaat om een levenscontinuïteit met Christus, het gaat om de roos in het kruis van het heden.
Spinoza merkt in 'over de zuivering des verstands' op dat de begrippen goed en kwaad niet anders dan in betrekkelijke zin worden gebezigd. Men zou kunnen zeggen dat de boom der kennis van goed en kwaad ons wel inzicht brengt maar niet automatisch het leven van de goddelijke natuur.
Spinoza verlangde ernaar de ziel met het hoogste goed te vervullen. Zijn Ethica is dan ook te beschouwen als een hermetische handleiding voor de groeiende ziel op weg naar de eeuwige goddelijke kennis, wijsheid en liefde.
Het is deze zeer Spinozistische kleur die in de twintigstee eeuw het moderne rozenkruis heeft bewogen een synthese vanuit de esoterie en de exoterie in het actuele tijdsgewricht voor de mens te plaatsen; nodig is een nieuwe ziel en een nieuw denkvermogen.
De esoterische verdieping heeft een dubbele betekenis: ten eerste te beseffen dat de kennis los van wijsheid en liefde misleidend is en voorts dat Gnosis, dat is de ware kennis verbonden met de Rede, een instrument nodig heeft, een bedding om in te stromen, om de liefde tot God te kunnen uitdrukken en het denken te realiseren.
J. van Rijckenborgh en Catharose de Petri hebben tijdens conferenties en in vele publicaties een nieuwe ethica geformuleerd, een scheppende synthese om dit nieuwe instrument, het kleed van de ziel, tot ontwikkeling te brengen, als leidraad voor het nieuwe denkvermogen.
Deze ethica is sterk congruent met de *Ethica* van Spinoza. Geen projecties naar een hiernamaals, maar de nadruk op het actuele moment van arbeid, het nu. Het aangrijpingspunt in het volkomen midden, de blijmoedigheid en de vrijheid in de eenheid met de oorspronkelijke natuur.

De Rede als Roos in het kruis van het heden te begrijpen en zich aldus in haar te verheugen.

Blijdschap en verlangen
In tegenstelling tot wat Hegel dacht is het niet de filosofie, niet de eindeloze beschouwelijkheid der dialectiek die het begrip en de vreugde verschaffen, maar de nieuw geworden ziel, het vernieuwde denken, dat leeft volgens de *Ethica*, in het verlangen vervuld te worden van het absoluut goede. Die dorst is wel degelijk te lessen vanuit het redelijk-zedelijk bewustzijn. Het zedelijke aan die redelijkheid is het denken-met-het-hart. In de rust van dit gemoed toont zich dan de macht van de Rede en alleen daar ligt de Vrijheid.

In de *Alchemische Bruiloft van Christiaan Rozenkruis*, meer speciaal in de esoterische analyse daarvan wordt onder meer beschreven de ontwikkeling van het bewustzijn en de veranderingen die door de inwerking van de geest plaatsvinden in het hoofd, zodat het begrip, de Rede, uiteindelijk ons gehele wezen verandert, zelfs aantast in z'n ik-staat.
Met als resultaat 'slechts aandoeningen van blijheid en verlangen'. Het Licht Gods gaat zich dan vanuit de verborgenheid openbaren, waar geest en ziel zich hebben kunnen verenigen, in:
een aantoonbaar bevrijdend handelingsleven, de volstrekte hulpvaardigheid; een nieuwe zielestaat, en ten derde:
de uitkomst van lichaam en ziel, de nieuwe Rede, het nieuwe denken, wat is de god-menselijke staat, het Gouden Bruiloftskleed.
Dat is ware Verlichting. Dan is de roos in het kruis van het heden begrepen. ✪

Roos, o zuivere tegenspraak

Op de begraafplaats van de burchtkerk St. Romanus in Raron in Oberwallis (Zwitserland) staat een onopvallend houten kruis met de initialen R.M.R: Rainer Maria Rilke.

Zijn graf draagt een raadselachtig opschrift waarvan de woorden zich als het ware op de grens van het onzegbare bevinden. De Duitse tekst luidt:

Rose, o reiner Widerspruch,
Lust niemands Schlaf zu sein
Unter soviel Lidern.

Je kunt dat letterlijk vertalen als:

Roos, o zuivere tegenspraak,
Drang om niemands slaap te zijn.
Onder zoveel oogleden.

Maar ook interpreteren als:

De roos, daarentegen,
wenst niet in te slapen
onder 's levens lasten.

Zou de dichter dat hier hebben bedoeld? Wat is die 'zuivere tegenspraak'? Wat die 'Lust', die 'begeerte'? En wat betekent 'Slaap onder zoveel lasten'?
Rilke (1875-1926) geeft in het door hem gekozen grafschrift de kwintessens weer van zijn spirituele inzichten. De essentie van een leven dat zich, als het leven van alle mensen, tussen eeuwigheid en tijd afspeelt. Een leven tussen enerzijds de roos des harten van het ware zelf, die principieel wakker is, en het natuurlijke leven, dat als een ooglid over dit 'oog des harten' heen ligt en het toesluit, zodat de mens voor het eeuwige zijn in feite in slaap is. De zichtbare roos is een beeld voor deze tegenspraak tussen het eeuwige, wakkere, ware zelf en de tijdelijke, menselijke verschijningsvorm, dat als een ooglid de bewustwording van de eeuwigheid afsluit.

De wereldroos

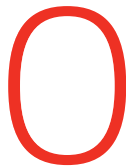
Nog duidelijker wordt het, als we de roos beschouwen als de wereldroos, als de ziel van de mensheid. Haar kelk is als een oog geopend voor de geestelijke zon, altijd wakker, 'niemands slaap'. Het Christus-zelf van de mensheid is wakker, maar de vele bloemblaadjes van de roos, de afleidingen en identificaties van de aardse mensen sluiten als 'zoveel leden', dit wakkere oog. Zij staan tussen hem en de zon van de geest.
Desondanks is het de 'Lust' (het verlangen) van dit ware Zelf om wakker, 'niemands slaap' te zijn, ook al zouden alle aardse mensen, onwetend, als oogleden over hem gesloten liggen. De drang van het wakker zijn, het verlangen naar wakker zijn kan zich vanuit de wereldziel meedelen aan de (oog)leden. Zij kan deze leden ertoe aanzetten op te slaan, en het licht van de zon in het ziele-oog toe te laten.
Ieder lid van de mensheidsroos kan door dit verlangen van de ziel om wakker te zijn, worden aangeraakt, zich openen, en zo bijdragen aan het wakker worden van de gehele mensheid. Rilke was zo'n mens: hij was een 'ooglid' dat zich opende, en daardoor het wakkerzijn mogelijk maakte. Hij hielp met zijn gedichten anderen, eveneens wakker te worden.
Er zal een dag komen dat alle gesloten, slapende leden weer opgeslagen zijn, dat wil zeggen, dat alle leden van de mensheidsroos getransfigureerd en gezamenlijk wakker zijn. Dan is de tegenspraak opgelost. Dan zijn de geestzielen 'de kelk van de roos ', en de nieuwe persoonlijkheden van alle mensen 'de leden', in waken verenigd, levend en denkend en vol bewustzijn uit de geest en leven. ✪

Leonid Pasternak: Schets voor een olieverfschilderij van Rainer Maria Rilke © DLA Marbach

US PL
DITT

Opnieuw beginnen

De Maand van de Spiritualiteit (januari 2018) stond dit jaar in het teken van de kunst van het opnieuw beginnen en de organisatie schrijft op hun website: *'Hoe doe je dat, loslaten wat er is gebeurd en jezelf een nieuwe kans geven? Sommigen gunnen zichzelf ieder jaar in januari een leeg blad, maar lang niet iedereen gelooft in de kracht van een compleet nieuwe start. Zonde, want wie een nieuwe start maakt, vergeeft zichzelf voor zijn gemaakte fouten en creëert daarmee nieuwe kansen. Opnieuw beginnen vergt moed, maar kan voor iedereen nuttig zijn.'*

Opnieuw beginnen, ja, hoe doe je dat?
Hoe kun je dan opnieuw beginnen? Hoe 'nieuw' is dit 'nieuwe begin' dan eigenlijk? We willen maar al te graag het verleden loslaten, maar het is net of het verleden ons niet los wil laten; of het ons verregaand blijft bepalen.
Zelfs een pasgeboren baby is al nauwelijks een leeg blad te noemen; laat staan wijzelf in januari. We worden geboren binnen omstandigheden, binnen een familie, met zekere talenten of juist met het ontbreken daarvan, met veel of weinig intelligentie, met een gezond lichaam of met ernstige fysieke beperkingen, mentaal gezond of met een aanleg voor allerhande psychische moeilijkheden.
We kunnen dus beter spreken van een doorstart, maar bij het omdraaien van het sleuteltje in het contact is het toch altijd weer diezelfde motor die begint te pruttelen; wellicht nu zelfs met nog wat meer bagage in de achterbak. Waar moet dat heen?!
Voor wat de 'human machine' betreft vertelt de neurowetenschap ons dat onze hersenen tijdens een evolutionair ontwikkelingsproces weliswaar steeds complexer zijn geworden, maar dat de zintuiglijke waarneming nog altijd als eerste binnenkomt in het oudste, meest primitieve deel van de hersenen. Dat hebben we met de reptielen gemeen. Daar wordt in een eerste grove scan bepaald of iets veilig of gevaarlijk is, eetbaar is of jou als prooi ziet.

Bremen, Duitsland, © Eskimo

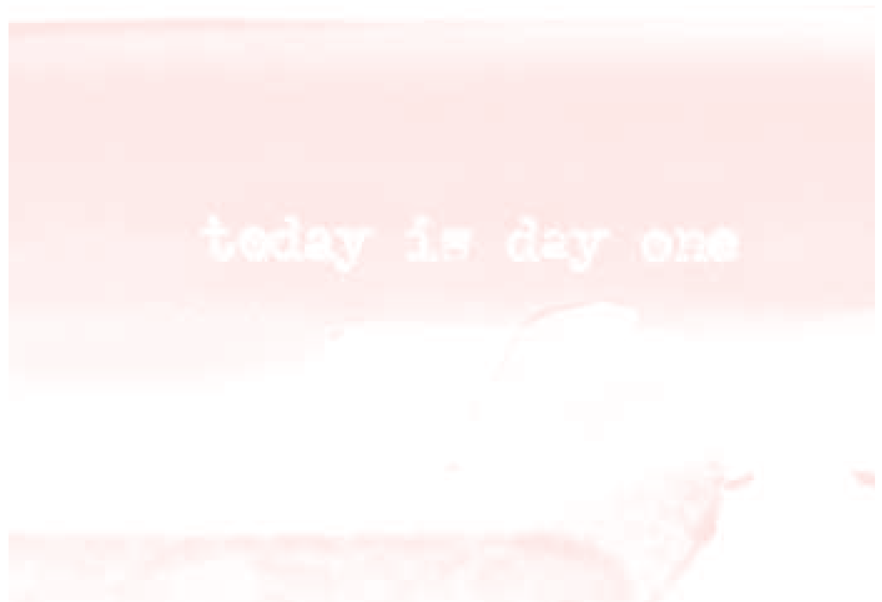
Op basis van deze eerste, grove perceptie wordt dan, in datzelfde primitieve deel van de hersenen, een primaire reactie in gang gezet. Vermijden, of juist niet. En in ontwikkelingspsychologische zin zou je kunnen zeggen dat mensen daar vervolgens alleen nog maar op doorbouwen.
Bij ervaren gevolgen van vertoond gedrag ontstaat in het limbische systeem – het gebied in de hersenen dat we met zoogdieren gemeen hebben – een emotionele reactie met bijbehorende hormonale respons.
Dit patroon wordt op een onbewust niveau in het geheugen verankerd. De hormonale respons wordt als een reflex aan soortgelijke ervaringen gekoppeld, zodat deze vorm van reageren op termijn tot een blijvend gedragspatroon wordt: een geconditioneerde respons. We gedragen ons dus op basis van condities die zich in ons persoonlijke verleden gevormd hebben. Onze waarneming sluit zich daar vervolgens bij aan, met als gevolg dat we via de zintuiglijke waarneming alleen nog maar kunnen zien wat we verwachten te zien. En dan is er in neuropsychologische- of biologische zin dus sprake van een gesloten systeem van volledig geautomatiseerde geconditioneerde reactiepatronen, die 99% van de tijd volautomatisch hun werk doen. Met hersenscans is inmiddels uitvoerig aangetoond dat gedrag zich al ruimschoots heeft ingezet vóór het ons bewustzijn bereikt en we in onze neocortex de mogelijkheid gewaarworden voor dit ingezette gedrag te kiezen of niet. De neurowetenschap hangt meer en meer de mening aan dat de vrije wil helemaal niet bestaat en er slechts sprake is van de illusie van keuze.
Ook hoe gelukkig we ons voelen, wordt, extremiteiten daargelaten, nauwelijks door de omstandigheden bepaald, maar is vooral een kwestie van biologische aanleg.
De vorm waarin onze reacties zich uitdrukken is dus – anders dan bij de rente op aandelen – wel degelijk afhankelijk van in het verleden behaalde successen of pijnervaringen, en van aanleg. Deze kunnen teruggeleid worden tot louter willen overleven van zekere situaties, of juist tot het willen beleven van een hoge mate van geluk of welbevinden.
Pijnervaringen uit het verleden leiden tot een grote alertheid voor vergelijkbare situaties.
En die ontdek je dan overal.
De grove perceptie van de wereld om je heen doet volautomatisch de alarmbellen rinkelen en het primitieve deel van het brein stuurt je neiging tot vermijdingsgedrag aan, wat leiden kan tot verlegenheid, milde angst voor groepen, of voor mensen in het algemeen, tot altijd maar willen 'pleasen', lief doen, of juist wat al te goed voor jezelf willen zorgen, tot en met agressieve uitbarstingen of dwangneuroses aan toe; in essentie zijn die reacties allemaal gebaseerd op bestaansangst, overlevingsdrang, doodsangst.
Dit is in zichzelf waardevrij; het is gewoon hoe ons biologische systeem in elkaar zit, maar je kunt er wel flink last van hebben, en de mensen in je directe omgeving soms nog veel meer.

Natuurlijk kun je dit principe achter de geconditioneerde gedragsrespons ook inzetten om juist bepaalde gedragsveranderingen te bewerkstelligen.
Dat is het hele principe van onderwijs en de cognitieve gedragstherapie.
Door bepaald gedrag consequent in te trainen, door het voldoende bewust aan te wenden en veelvuldig te herhalen, ontstaat op een gegeven moment een geconditioneerd gedragspatroon.
Maar de onderliggende structuur uit het verleden ben je niet zomaar kwijt en deze wordt door onze hormoonhuishouding

dusdanig ondersteund dat er in biologische zin bijna niet uit is los te breken.
Wij worden dus voor een groot deel geleefd door onze biologie.
Deze processen vinden namelijk voor het overgrote deel onbewust plaats.
We kunnen feitelijk gewoon niet anders. Ons bewustzijn is op zijn best reflectief. Het beschikt slechts over de mogelijkheid een reeds ingezette reactie te stoppen. (Tot tien tellen voor je wat zegt of doet). Dit vraagt echter een 'mindfulness' en zelfbeheersing die de meesten van ons niet iedere seconde van de dag op kunnen brengen.
Een beetje zelfbeheersing, een beetje bijschaven van je gedragspatronen is natuurlijk niet verkeerd, maar je kunt je afvragen of het nou wel zo gezond is om jezelf de hele dag te corrigeren en in te houden. Je hebt nu eenmaal bepaalde neigingen en talenten; of niet. Stel dat het ons zou lukken blijvend anders te worden, dan waren we daarmee slechts iemand anders en dat zou principieel geen enkel verschil maken.

Draai

Er is zo onnoembaar verschrikkelijk veel en groot psychisch en fysiek lijden in de wereld. Wat mensen elkaar en zichzelf al niet aan kunnen doen, om over al het lijden in het dierenrijk nog maar te zwijgen.
Laten we erover ophouden.
Laten we maar proberen er een positieve draai aan te geven, 'in quiet desperation' zoals de Engelsen dat noemen; stille wanhoop,omdat het leven anders niet te verdragen zou zijn. Want er zijn gelukkig ook een heleboel mooie dingen, natuurlijk, die, als je er oog voor hebt, je voor een moment ongekend gelukkig kunnen maken, je ontroeren vanwege hun schoonheid. Momenten vol van liefde, warmte en verbondenheid.
Wat een prachtig geschenk is dit leven inderdaad!
En dat is precies wat er vaak gebeurt.
Al werd ons hart gebroken, bleven we ontgoocheld, wanhopig en gedesillusioneerd achter; we rapen onszelf bij elkaar en beginnen opnieuw.
We geven er weer een slinger aan en alles draait door zoals het altijd is geweest.
We beginnen opnieuw, en opnieuw, en opnieuw, en opnieuw…

Het gaat altijd anders dan je denkt en uiteindelijk keert alles weer terug tot een soort van nulpunt, in een eindeloze herhaling van min of meer hetzelfde op de basis van de scherven van het verleden.
'You win some, you lose some'.
En aan het eind wacht voor ons allen hetzelfde einde. Ouderdom, ziekte en dood. De drie zaken die Prins Siddhartha Gautama, de latere Boeddha, zijn paleis deden verlaten om over bevrijding uit deze wielwenteling na te denken. Want als u ook nog in karma en reïncarnatie gelooft, dan maakt u straks op de basis daarvan

weer een doorstart in een volgend leven, en dan nog één, en dan nog één. Ontgoocheling, desillusie, eindeloze herhaling, ijdelheid en najagen van wind. En dus hebben we het er maar niet over… Want ja, we moeten toch door…

Maar wij willen het hier vandaag nou juist eens een keertje wél over hebben!
Niet met de intentie elkaar een depressie aan te praten. Maar we zouden er echt niet over begonnen zijn als er geen bevrijdingsweg mogelijk was; als er geen perspectief te ontdekken viel.
Want gelukkig is er wel degelijk sprake van een bevrijdend perspectief; Als we maar willen, als we het zo mogen formuleren.
Want, wat de neurowetenschap ook beweert, er is wel degelijk sprake van een vrije wil! Maar we bedoelen hier dan dus niet de 'vrije' wil om te kiezen of we een bepaald gedrag wel of niet willen vertonen.
Nee, we doelen hier op het vermogen van de mens om zijn bewuste aandacht, spontaan, steeds meer, en uiteindelijk bij voortduring, gericht te houden op het verticaal instromende licht van de Geest, in plaats van op het horizontale leven, zoals bij de meest mensen het geval is.
Daar willen we het vandaag over hebben: over werkelijk 'opnieuw beginnen', in het kader van 'de maand van de spiritualiteit', dus op basis van 'spiritualiteit'. Spiritualiteit komt van het Latijnse Spiritus en dat betekent spirit, geestkracht; niet voor een maand, maar voor het gehele leven, en zelfs daarna.
Allereerst en voor alle duidelijkheid:
De biologische gevangenis waarvan we spraken is weliswaar zeer reëel, maar in tegenstelling tot wat de materialistische en zelfverklaard moderne wetenschap ons wil doen geloven, stellen wij dat dit niet het hele plaatje is.

Het is nog erger!
We worden nog meer geleefd en liggen nog meer gevangen dan we wellicht al dachten. We zijn namelijk ook nog met allerlei onstoffelijke draden verbonden met elkaar en met de wereld om ons heen, via het karma; de wet van oorzaak en gevolg. Er zijn bovendien ook nog allerlei fijnstoffelijke entiteiten en krachtformaties. Wij leven daaruit en er wordt ook uit ons geleefd; zowel individueel als collectief.
Deze krachtformaties willen de begoocheling en de waan waaronder de mensheid leeft in stand houden, omdat ze daar belang bij hebben en er voor hun voortbestaan zelfs afhankelijk van zijn.
Er is dus wel degelijk sprake van bewuste beïnvloeding van wat er met ons gebeurt, beïnvloeding van het leven op aarde vanuit fijnstoffelijke gebieden.
Daar is alleen niets spiritueels, niets verheffends in te ontdekken, hoe prachtig het zich ook aan ons voordoet. Zoals de Boeddha het verwoordt: het is allemaal Mãyã, wat letterlijk 'illusie' of 'magie' betekent. Begoocheling en waan.
Mãyã is een spiritueel concept dat inhoudt: 'dat wat bestaat, maar voortdurend verandert en dus spiritueel onwerkelijk is'. De 'kracht of het principe dat het ware karakter van de spirituele werkelijkheid verbergt'.
En toch is in het boeddhisme Mãyã eveneens de naam van de moeder van Gautama Boeddha, de verlichte; Verlichting komt dus klaarblijkelijk dus toch uit Mãyã voort.
Nauw verwant met het begrip Mãyã is in het Sanskriet het woord 'Mãra'.
Het woord, 'Mãra' komt van de Proto-Indo-Europese wortel 'mer', wat sterven betekent.

Eerste rit van de ICE-S in Theuern, Duitsland © DB

Maar wij willen het hier vandaag nou juist eens een keertje wél over hebben!

‘Mãra’ is in de Boeddhistische mythologie de personificatie van alle krachten die zich tegen de verlichting verzetten; de demon die de Boeddha probeerde te verleiden met visioenen van mooie vrouwen. In verschillende legendes zijn dat vaak Mara’s dochters, die geassocieerd worden met dood, wedergeboorte en verlangen. En al betreft het hier nog zulke hemelse creaturen en verschijningen, het is allemaal onderdeel van dezelfde horizontale wielwenteling; bezig-houderij en zinsbegoocheling.
Laat je niks aanpraten; laat je niks voorspiegelen: Een werkelijk nieuw begin start altijd van binnenuit; vanuit innerlijke herkenning, een innerlijke reflectie van het verticale licht dat ons wenkt. Vanuit het hart.
Vanuit een stil geworden hart.
En wat is er stiller dan een werkelijk gebroken-, een werkelijk open-gebroken hart; Een hart dat door het leven, door karma, tijdenlang is suf-gebeukt, totdat het niet anders meer kan dan – in stille berusting, zich verslagen wetend– zichzelf overgeven.
Dat hoeft niet per se ernstig dramatische vormen aan te nemen. Je hebt het gewoon even niet meer in je er maar weer een positieve draai aan te geven. Je bent de waan en de begoocheling voorbij; je bent gedesillusioneerd en ontgoocheld.

Des-illusie; de magie van de begoocheling en de illusie is ontmaskerd – ontgoocheld.
Het was allemaal Mãyã. En er is gewoon even geen antwoord meer.
Maar juist dan blikt het hart voor een moment door een ander venster, naar iets geheel anders; iets dat – ongrijpbaar subtiel – voorbij de horizon van het bekende ligt. En het hart kan, en wil niets liever, dan zich daarvoor openstellen! Iets ongekends, iets onvermoeds, of misschien toch, in een verborgen moment, een geheime gedachte die we nauwelijks durven te denken, laat staan uit te spreken. En je begrijpt waarom Paulus in zijn brief aan de Hebreeën schrijft:

Zo verhardt dan uwe harten niet, gelijk het geschied is in de verbittering, ten dage der verzoeking, in de woestijn;

Want juist in die periode, de dagen der verzoeking in de woestijn, de verbittering, de verslagenheid en voordat we onszelf weer weten te herpakken, de dagen dat we er nog even niet een nieuwe draai aan hebben gegeven, zakt de modder van het leven naar de bodem van de put. Het verticale licht bereikt de eerste aarzelende blaadjes van de lotusstengel, en langzaam breekt zij uit het troebele water omhoog; breekt door het wateroppervlak heen en ontvouwt haar stralende bloemenkroon. Als wij het maar voor een moment kunnen laten weer horizontaal in die modder te gaan zitten roeren.

En dat is het Rozenkruis!
Dat kruis, dat zijn u en ik.
Dat kruis, dat gouden kruis staat symbool voor het verticale licht dat in wil breken in ons horizontale aangemodder.
De horizontale en verticale balk snijden elkaar in het hart van het kruis.
En daar kan een roos gaan bloeien. In u en mij, in uw en mijn hart, komen het horizontale en het verticale, het spirituele en het biologische, het aardse, samen.
De symbolische roos op het kruis zit nu nog in de knop.
Maar dan, als we erin slagen de modder van het horizontale leven naar de bodem te laten zakken en er eindelijk helderheid in ons ontstaat, bloeit die roos absoluut open, weerkaatst de lotus stralend het verticale Licht.
Deze rozenknop is in het hart van het kruis, dus in uw hart te vinden.
Dan is er pas sprake van werkelijke vernieuwing. Echt, intiem, voor en in uzelf.
En waar mensen weer vanuit die bezieling, die vernieuwde ziel gaan leven, op basis van deze verticale inspiratie, en zich op die basis samenvoegen ontstaat een brandpunt van licht, waarin ieder die dit wenst zich werkelijk uit de modder aan op kan trekken, vanuit het horizontale naar het verticale, om geladen met de Geestkracht die als het verticale licht van de zon altijd straalt, weer af te dalen in het horizontale om anderen te helpen hetzelfde te doen.

Dat is het Rozenkruis.
Een werkelijk opnieuw beginnen, vanuit een totaal andere bron: de liefdestralingen van de geest. ✪

‘De rechtopstaande stenen staan bol van de allegorieën. We refereren aan een veelvoud aan archetypen – denk aan de lucht, de beweging van de zon, de sterrenbeelden’, aldus de kunstenaars. Verschillende thema’s, ontleend aan de grote tradities, vind je hier terug. De stenen roepen vergeten herinneringen op, laten je wegzinken in de bespiegelingen van filosofen, reizigers, astronomen, cartografen, schrijvers. Een lang vergeten heilbegeren welt op in je binnenste, en je herkent misschien in de sculpturen historische, mythologische en poëtische verwijzingen naar de rijke geschiedenis van het zuidelijke Frankrijk. ‘Tchier du Borée is een poging om een verloren wereld te herstellen’, zei Serge Boyer.

alles

Aurora, Randy Walker

trilt

De moderne wetenschap zegt het, de Ouden wisten het altijd al: alles is trilling. De wijze bestudeert de mens met zijn verschillende voertuigen als een gecompliceerd samenstel van trillingen. In de wetenschap meet men nu het trillingsgetal van de mens bij verschillende gemoedstoestanden, en de uitwerking daarvan op zijn omgeving en uiteindelijk op de gehele aarde. Dit artikel volgt de idee dat iedere mens ertoe doet, en van belang is in het proces van mee-resoneren met de hogere trillingen, op weg naar de grote transformatie van het bewustzijnsleven op planeet aarde.

Er bestaat een veel gebruikt voorbeeld om je te laten inzien hoe nietig wij zijn als mens: je ligt op je rug in het zand van de Sahara en kijkt ademloos naar de myriaden sterren boven je hoofd. Hoe langer je kijkt, hoe meer je er ziet. Maar je ziet een werkelijkheid die eigenlijk niet bestaat. Het zijn vierhonderd miljard melkwegstelsels, zegt de wetenschap, maar in feite zijn het vier miljard verschillende tijdstippen; niemand begrijpt het werkelijk. In een blik zie je alle tijd die geweest is. Maar het blijft een aanblik waar je als nietig mensje in die grote zandbak stil van wordt.
Af en toe zie je ook een vallende ster, maar verder staat dat hele firmament statig te stralen. En als je dan bedenkt dat alles wentelt en cirkelt in één gigantisch, supernauwkeurig systeem, een precisieraderwerk waar ook onze melkweg, ons zonnestelsel en onze aarde deel van uitmaken, met de planeten en de sterrenconstellaties die de sterrenbeelden vormen, dan word je deemoedig van dit wonder van harmonische eenheid.

Eenheid

Een mens is ook een wonder van eenheid. Al die biljoenen cellen die samen ons lichaam vormen, werken in eenheid samen om ons systeem draaiende te houden. Ze weten allemaal precies wat ze doen moeten, de cellen in het bloed, in de nieren, de maag en de darmen, in de longen, in de hersenen, in de spieren, overal zijn het de cellen die zorgen dat alles functioneert, allemaal leveren ze hun bijdrage om het geheel te dienen.
Zo in het groot, zo dus ook in het klein. Zo macrokosmos, zo microkosmos. Ook hier word je deemoedig van dit wonder van harmonische eenheid.

Toeval?

Nu zijn er wetenschappers die zeggen, zowel over dat grote als over dat kleine, het is allemaal toeval. Uit het niets ontstond de grote oerknal, en door middel van toeval heeft de evolutie plaatsgevonden. Het leven is zinloos, de evolutie is er alleen op uit dat de sterkste overleeft en dat het leven zich voortplant. Waarom? Er is geen waarom.
Zo'n benadering van het leven kent geen plaats voor het wonder van een sturende, zingevende kracht in het universum, waar de volkeren in de mensheidsgeschiedenis allerlei namen aan gegeven hebben en die ze in allerlei vormen altijd aanbeden en vereerd hebben. Totdat vier eeuwen geleden alles anders werd.
Rond 1600 kwam de wetenschap op en

met behulp van microscoop en telescoop werden nieuwe werelden ontdekt. Het valse wonder werd ontmaskerd: langzamerhand zagen de mensen een redelijke verklaring voor de werkelijkheid. De theologen werden niet meer geloofd, en tenslotte werd het kind met het badwater weggegooid. Er was geen wonder meer nodig, het goddelijke kon in de materie begrepen worden. De mens drong daar steeds dieper in door, met elektronenmicroscopen tot binnen het atoom en hij was ervan overtuigd dat wat hij nog niet wist, hij nog wel zou uitvinden. Deze opstelling heeft de wetenschap en de samenleving veel goeds opgeleverd. De ziel van de mens moest evenwel op zoek naar nieuwe wegen om tot werkelijke wijsheid te komen.

Tegendelen

Tegelijk is deze wereld onderworpen aan de wet dat alles weer in zijn tegendeel verkeert. Zo kwam het moment dat de wetenschap niet meer kon volhouden dat er alleen maar materie is. Nee, materie is eigenlijk energie, álles is trilling, in hogere of lagere frequentie. En trilling, vibratie, is informatie. Ook de lichtsnelheid is niet meer de hoogst mogelijke snelheid.
Het is een paradigma-verschuiving, een nieuwe manier van denken, net zo ingrijpend als 400 jaar eerder het idee dat niet de aarde maar de zon het middelpunt van het heelal is.
Het werd duidelijk dat alles in wezen potentie is, mogelijkheid. Hoe de energie wordt omgezet in materie, golf of deeltje, dát wordt bepaald door de beschouwer. Dit wordt het onzekerheidseffect van Heisenberg genoemd. Het is een omwenteling in het wetenschappelijke denken. Wetenschappers als Erwin Laszlo, Ken Wilber, Peter Russell, Fred Alan Wolf, Masuru Emoto, Bruce Lipton, die een studie gemaakt hadden van de oude oosterse wijsheid, kwamen tot de conclusie dat wat de wetenschap nu had uitgevonden, duizenden jaren geleden ook al bekend was. Alles is trilling, want alles is energie, en energie is altijd in beweging.
Deze trillingen manifesteren zich in veel vormen, die bestaan dankzij veel complexe trillingspatronen. Wanneer de bewegingen ophouden, keren de manifestaties weer terug in de eenheid, de oorspronkelijke toestand van rust. De schepping, het universum bestaat als een oneindig frequentiespectrum. Hierbinnen onderscheiden de verschillende niveaus van werkelijkheid zich van elkaar door het verschil in trillingsfrequentie of energiedichtheid.
De onkenbare Eenheid kent de hoogste trillingsfrequentie, een oneindig snelle, zeer fijne, subtiele energie. Materie kent de langzaamste trillingsfrequentie, de dichtste vorm van energie. Een fysiek voorwerp of organisme is een conglomeraat van vele verschillende, harmonisch op elkaar afgestemde trillingsfrequenties. Wij nemen meestal alleen de laagste waar, de materie. Maar dat wil dus helemaal niet zeggen dat al die hogere frequenties er niet zouden zijn.

Harmonische resonanties

Nu zijn er, gekoppeld aan dit gegeven dat alles trilling is, verschillende principes.
De wet van trilling zegt dat er een permanente beïnvloeding is tussen de verschillende niveaus van werkelijkheid. Dat heet het principe van harmonische resonantie. Bijna gelijke patronen of structuren hebben de neiging met elkaar mee te gaan trillen.
Het tweede principe is dat van de permanente transmutatie van energie. Hogere trillingen hebben het vermogen om lagere trillingen te transformeren, maar het bijzondere is dat, omgekeerd, lagere

Loris Cechini. Wall wave vibration, 2012

trillingen nooit hogere trillingen kunnen veranderen. Door deze éénrichtingswet zal de evolutie uiteindelijk verlopen in de richting van de hogere vibratie – als in een automatische evolutie. Dit staat bekend als de Wet van Liefde. Universeel Licht en universele Liefde hebben de hoogste frequentie.
Het derde gegeven van de Wet van Trilling is, dat er een constante stroom van subtiele levensenergie door alles heen stroomt. Hierdoor wordt alles in stand gehouden en is alles met alles verbonden. Dit wordt qi of chi genoemd, of prana, of tao of goddelijke energie, of geest. Dat is wat leven geeft.
De eerste pure trilling waarmee het heelal werd geschapen kom je in de Bijbel tegen als 'In den beginne was het Woord'. Deze trilling veroorzaakt in de oer-oceaan van pure potentialiteit een creatieve energie. Ook in scheppingsverhalen van andere volkeren vindt je een soortgelijk begin van trilling, of: heilig geluid (Sanskriet: Nada Brahma, de wereld is geluid).
Uit deze hoogste trilling, Liefde en wijsheid als informatie, als Licht, ontstaat het hele universum, van de subtielste hoogste frequenties tot de meest dichte patronen, en uiteindelijk ontstaat de fysieke wereld: sterren, planeten, en alle vormen van leven. En dit alles bestaat dus in essentie nog steeds uit trillingen. Zo kun je zeggen dat de essentie van alles wat bestaat is: Licht. Zonder licht is geen leven mogelijk.

Het gaat hier om harmonische trillingen. Elke toon is een trillingsfrequentie, en zolang deze gevoed wordt houdt die stand, en kan harmonisch blijven werken. Een miniem gedeelte van deze harmonische trillingen of tonen kunnen wij met het menselijk oor waarnemen. Met het oog kunnen wij indirect ook die harmonische trillingen waarnemen. Zo ervaren wij bijvoorbeeld de gulden snede in planten of in architectuur als harmonisch.
Pythagoras spreekt over 'de harmonie der sferen', bijvoorbeeld als het gaat om de verhoudingen tussen de trillingsfrequenties van de verschillende planeten. Dat de trillingsfrequenties van elke planeet en de combinaties ervan hun eigen uitwerking hebben op elk mens, weten we uit de astrologie.
Het principe van resonantie houdt in dat gelijke of bijna gelijke patronen of structuren met elkaar meetrillen. Een eenvoudig voorbeeld zijn twee violen. Als je een toon aanstrijkt op de ene viool, gaat dezelfde snaar op de andere viool meetrillen, en omdat de frequentie van deze snaar, net als bij ieder fysiek voorwerp of organisme, in feite een conglomeraat van veel verschillende trillingsfrequenties is, gaan ook vele hogere frequenties die hiermee verbonden zijn, de zogenaamde boventonen, meetrillen, resoneren.
Alles is trilling, dus alles is met alles verbonden in het universum: fysieke voorwerpen, gedachten, gevoelens, psychische verschijnselen, niet-fysieke niveaus van de werkelijkheid, het is allemaal verbonden, gebaseerd op het principe van resonantie.
En wat enigszins gaat afwijken van het oorspronkelijke trillingspatroon zal door de werking van de resonantie opnieuw gaan meetrillen, dat heet: de trillingen zullen weer in fase raken met elkaar, ofwel elkaar weer versterken.
Mensen hebben – of eigenlijk: zijn – ieder een eigen, uniek trillingspatroon, een complex geheel van vele verschillende trillingsfrequenties. Wij kennen in opklimmende graad van transparantheid ons fysieke lichaam, het etherische lichaam, het astrale lichaam en het mentale lichaam. Alle lichamen met lagere trillingsfrequenties worden doordrongen door de niet-fysieke lichamen met hogere trillingsfrequenties. Zo zijn onze gedachten en emoties innig met ons fysieke lichaam verweven: zonder lichaam zouden ze er niet zijn. Ook de constante stroom van subtiele levensenergie stroomt door ons heen, en hoe beter onze verschillende lichamen in harmonie zijn met elkaar, des te beter kunnen we onszelf in stand houden, gezond blijven, en ons verbonden voelen met onszelf en al het andere.
De Wet van Liefde leert, dat hogere trillingen lagere kunnen transformeren. De hogere frequentie van liefde zal de lagere frequentie van angst kunnen transformeren. De uitdrukking 'Liefde overwint alles' is een van de grootste mysteries van de schepping, maar in het licht van de Wet van Trilling volkomen logisch.
Wanneer onze ziel op de hoogste frequentie zou kunnen trillen en zo al onze andere lichamen doordringen, vormt onze ziel onze verbinding met de universele liefde en de universele wijsheid. Veel mystici zien de ziel dan ook als de sleutel tot die liefde.

Enegrievelden zijn belangrijk

Tot zover een positieve visie op de trillingswetten. Wat zegt de nieuwe wetenschap hierover?
Zo'n 75 jaar geleden erkenden kwantumfysici dat alles in het universum in essentie uit energie bestaat. Men kan met moderne technieken het elektromagnetische aspect van de unieke trillingspatronen van vele zaken in het universum meten. Metingen laten zien dat ieder van

Neem de tijd om af en toe naar binnen te gaan. Zoek verbinding!

ons zijn eigen unieke trillingspatroon heeft, en ook dat er een relatie bestaat tussen ons frequentiepatroon en de aard van ons waarnemingsvermogen.
Energie en energievelden worden in de nieuwe wetenschap fundamenteler geacht dan materie; onbegrensde velden worden beschouwd als het basiselement van een uit energie bestaand universum. Materie en energie zijn alleen maar twee verschillende soorten trillingsfrequenties van energie. David Bohm noemt materie een gecondenseerd bewustzijn, volgens de formule: massa = energie = bewustzijn. Men komt dan op basis van het principe van resonantie tot de logische coherente interactie tussen bijvoorbeeld lichaamscellen, en zo blijkt in feite veel meer ordening mogelijk dan men dacht.
Denk bijvoorbeeld ook aan het 'collectief geheugen' in velden op alle niveaus van complexiteit, die Rupert Sheldrake heeft omschreven in zijn fascinerende theorieen over morfogenetische velden. Informatie kan op non-lokale manier worden overgebracht van het ene organisme naar het andere. Vogels, vissen, zoogdieren weten waar ze heen moeten trekken over de aarde, cellen in het lichaam weten wat ze doen moeten. Hoe dat kan, ook al is deze theorie niet helemaal aanvaard, het maakt wel duidelijk dat informatie op basis van trilling denkbaar is.
Zo heeft Jung het ook over het collectief onderbewuste, en de neuroloog Karl Pribram concludeert dat herinneringen liggen opgeslagen in een veld op een niveau van realiteit, voorbij ruimte en tijd. Inderdaad, een heel nieuwe theorie.
En wat is nu de invloed van energievelden op onze fysiologie? De celbioloog Bruce Lipton laat zien dat energievelden een verregaand regulerend effect hebben op ons fysieke lichaam. Het cellulaire netwerk van ons fysieke lichaam is in feite een complex energie-interferentiepatroon dat wordt doordrongen en omgeven door organiserende energievelden. Dus trillingsfrequenties kunnen de fysieke eigenschappen van moleculen veranderen. Zo kan gedachte-'energie' de celfunctie van het produceren van eiwitten activeren of blokkeren via het mechanisme van constructieve en destructieve interferentie.
Celbiologen kunnen de unieke moleculaire frequenties van organische stoffen meten, zoals bijvoorbeeld de vier verschillende DNA-aminozuren. Het is duidelijk geworden dat gezonde cellen, weefsels en organen een frequentiespectrum uitzenden dat verschilt van overeenkomstige zieke cellen, weefsels en organen.
Elk mens heeft een uniek eigen trillingspatroon. Iedere vibratie; iedere specifieke frequentie en golfhoogte (amplitude) creëert specifieke vormen of patronen. Als frequentie en amplitude veranderen komen er nieuwe patronen, eerst zie je dan chaos ontstaan, en daarna een nieuwe, schijnbaar stabiele en complex gestructureerde vorm. Nu kunnen elkaar ontmoetende golven elkaar uitwissen, dat noemt men destructieve interferentie, en golven die elkaar versterken noemt men constructieve interferentie. Alleen de laatste kunnen zich handhaven, in vorm blijven, meewerken aan ons voortbestaan.
Er zijn tientallen jaren metingen gedaan aan de elektromagnetische velden rondom het menselijk lichaam. De ELF (extreem lage frequenties, 3-30 Hz) zijn betrokken bij de biologische processen en blijken vrij constant voor alle mensen, maar de EHF (extreem hoge frequenties: 30-300 GHz) zijn heel gevarieerd: het is onze persoonlijke signatuur, en de hoogte heeft te maken met onze staat van bewustzijn, zo is duidelijk geworden uit onderzoek.
Hogere frequenties blijken samen te vallen met een waarnemingsvermogen op andere niveaus van de werkelijkheid – hetgeen we duidelijk kunnen zien bij mystici. Verandering van onze gerichtheid verandert ons frequentiepatroon.
De staat van bewustzijn van een individu hangt daarom samen met de trillingsfrequenties van zijn of haar energieveld. Er lijkt verband te bestaan tussen de frequenties van onze aura, de frequenties van onze hersengolven, ons bewustzijn en onze waarneming. Steeds meer onderzoek wijst erop dat dit geheel wordt gecoördineerd door ons hart. Het hartveld verschaft een harmoniserend signaal voor het hele lichaam.
Ook is uit metingen gebleken dat emotionele reacties als kwaadheid, frustratie, angst en onveiligheid het trillingsfrequentiepatroon van het hart verstoren. De signalen die het hart uitstuurt worden dan chaotisch, hetgeen bepaalde activiteiten in de hersenen blokkeert. Incoherente golven zijn niet in fase, zijn ontregelend en verzwakken zichzelf. Dit kan weer een fysieke uitwerking hebben.

Schaal van liefde?
We mogen concluderen dat liefde en compassie, als hoogste frequenties, in staat zijn om lagere frequenties, die samengaan met bijvoorbeeld angst en

woede, te transformeren. Als dit gegeven gemeen goed wordt, als steeds meer mensen zich hiervan bewust worden en er de consequenties uit trekken, zal dat voor enorme veranderingen kunnen zorgen.
De psychiater en mysticus David Hawkins heeft een bewustzijnsschaal ontworpen van 0 tot 1000. Hij mat trillingsfrequenties aan de hand van spiertesten, gerelateerd aan de niveaus van menselijk bewustzijn, die op hun beurt corresponderen met menselijk gedrag. Iets wat hij bij duizenden mensen heeft gemeten. Helemaal onder aan de schaal vinden we op 20 de trilling van schaamte, op 30 de trilling van schuld, en dat loopt op via apathie en verdriet naar 100, de trilling van angst. Dan gaat het verder via woede en trots naar 200, de trilling van moed. (De getallen op de schaal zijn net als bij graden Celsius arbitrair, het gaat om de onderlinge verhoudingen.)
Bij 200 ligt een eerste omslagpunt, dat gaat van destructief en schadelijk gedrag naar constructief en heilzaam gedrag. Een tweede omslagpunt ligt bij 500, de trilling van liefde. Alle trilling onder de 200 is verzwakkend, alles erboven versterkend.

Liefde overwint

En nu lijkt het erop dat, hoewel het gemiddelde bewustzijn van mensen op aarde onder de 200 trilt (in 2009 was dit bij 78% van de mensen het geval), het collectieve bewustzijn van de mensheid boven de 200 uitkomt!
Hoe komt dat?
Dawkins legt uit dat dat wordt veroorzaakt door die andere 22%, doordat één persoon die op het niveau van de liefde trilt (500 op deze schaal) een tegenwicht biedt voor meer dan 100.000 mensen onder de 200-streep.
De schaal stijgt namelijk logaritmisch, wat inhoudt dat elk volgend punt op de schaal een gigantische sprong in kracht betekent. Eén verlicht persoon die op deze schaal 600 of 700 haalt, kan in zijn eentje respectievelijk 10 en 70 miljoen mensen onder de streep compenseren! Er is dus een groot collectief belang bij ieders individuele spirituele ontwikkeling, zo zegt hij, om het destructieve gedrag niet te laten overwinnen, in het belang van het voortbestaan van de mensheid.
De mensheid staat voor een kwantumsprong in bewustzijn, wordt er vaak gezegd, van een ego-gericht bewustzijn naar een mensheidsgericht bewustzijn, geleid en gedragen door het Licht van de Eenheid. Want alles is met alles verbonden, wij zijn één mensheid – maar nog lang niet één.
Hoe kun je bijdragen aan het verhogen van het trillingsgetal en aan die Wet van Liefde?
Zoek verbinding! Ontwikkel een nieuwe focus. Neem de tijd om af en toe naar binnen te gaan, om het hart de leiding te geven, zodat het hoofd wel moet volgen. De kracht van de Eenheid brengt gnosis, innerlijk weten in je wezen. Je bewustzijn zal tot een albewustzijn omvormen. Dan is er liefde voor alles en allen.
En dan ben je weer terug bij de Eenheid van het begin van dit artikel, onder die sterrenhemel in de Sahara, maar je ziet het anders. Schepping en mensheid zijn één, ja zeker, zeven miljard sterren – and counting – die nu nog zwak flakkeren en af en toe dreigen uit te gaan, maar straks alle twinkelen en stralen in de hoogste frequentie, de Liefde. ✪

Toen ik probeerde te denken,

Monologue interieur: Welk bewustzijn
heeft de eenentwintigste eeuw nodig?

Wij zijn

Wat is bewustzijn?
En wat is wat we in dit artikel willen noemen de "gnostieke mogelijkheid" in het bewustzijn?
Allereerst domineert in ons het zintuiglijke bewustzijn. Door middel van de zintuigen zijn we ons bewust van een omgeving, van een werkelijkheid en van onszelf.
Hoe is dit bewustzijn opgebouwd?
Een baby, die de ogen openslaat lijkt als het ware door en langs ons heen te kijken.
De ogen doen het uitstekend, maar er is nog geen interpretatie van wat de informatie die de ogen aan het bewustzijn meedelen betekent.
Vanuit de bouwstukken aangedragen door de zintuigen en opgeslagen in ons geheugen, vormen we in ons hoofd een beeld, een representatie van de werkelijkheid.
En van onszelf in deze werkelijkheid. Er ontstaat zo een ik bewustzijn.
Wetenschap is ook gebaseerd op het zintuiglijk bewustzijn. Wat we hebben waargenomen is waar. Anders niet, anders is het speculatie.
We kunnen hiermee onze werkelijkheid wat comfortabeler maken. Want al die zintuiglijke ervaringen doen iets in ons.
Er is ook een gevoelsbewustzijn.
Ervaringen zijn prettig, en niet prettig, aangenaam, niet aangenaam. De zintuiglijke ervaringen worden onmiddellijk ingevuld, ingekleurd door een gevoelsaandoening. Ook dit onthouden we.
Zo hebben we onze centrale verwarming, halen we voedsel kant en klaar uit de supermarkt en kunnen we tevreden onze ochtendkrant inzien of vermaak zoeken voor onze ogen en oren via internet en tv.
Alle dieren hebben dat ook, een omgevingsbewustzijn. Het is ook een zelfhandhavingbewustzijn.
Dieren kunnen zonder dat bewustzijn niet overleven. Ook een baby niet, bijvoorbeeld zonder honger gevoel en de reactie daarop.
Wij zijn een veredelde diersoort, toegerust met verstandelijkheid.
Veel van het menselijke gedrag kan verklaard worden vanuit dit zelfhandhavingbewustzijn. De strijd om het bestaan, survival of the fittest.
Maar wat is dan opvoeding, cultuur?
Je zou kunnen zeggen, dat dat zelfhandhavingbewustzijn niet zo prettig is voor een ander mens.
We herkennen dat in de peuter, die krijsend op de vloer ligt in de supermarkt, omdat hij of zij niet onmiddellijk bevredigd wordt. Opvoeding dus. Een hele strijd, alle ouders weten dit.
De opdracht is dat verstand en gevoel dat primaire zelfhandhavingbewustzijn enigszins moeten temperen.
Op grotere schaal noemen we dat cultuur, beschaving. Ook met wetten en regels.
Er wringt natuurlijk wel wat. Er wordt iets weggedrukt, verdrongen. En naast het ik en jij krijgen we het wij en zij. En dan wordt het nog wat problematischer.
Zeker als de wetenschap hulpmiddelen zoals knuppel en bijl kan vervangen door atoomwapens.
Denk maar aan de momentele spanning tussen de VS en Noord Korea.
Maar de werkelijkheid, de kosmos onthoudt ook.
Alles wat het ik de werkelijkheid aandoet door handeling, gedachte of emotie is niet vrijblijvend.
Wij zijn scheppers gebonden aan eigen scheppingen, gevolgen komen terug in ruimte en tijd als gebeurtenissen naar de zintuigen toe. Karma heet dat in oosterse termen.
Ook in de wereld van de emotionele energieën is dat zo. Gevoelens, emotionele spanningen door ons gecreëerd worden ook onthouden. Blijven opgeslagen en komen tot ons door wat wel het onderbewustzijn genoemd wordt. Hierdoor wordt onze gevoelservaring sterk ingekleurd.
Neigingen, stemmingen. Niet echt verklaarbaar door ervaringen vanaf de geboorte.
We komen niet helemaal als ongeschreven blad ter wereld.

Verwondering

Vragen aan het hoofd:
Maar is dit alles, de hierboven beschreven werkelijkheid van het bewustzijn?
Zouden we ons niet moeten verbazen, verwonderen?
Wat is bron van ons bewustzijn, zijn we dat zelf? Zijn we datgene wat ons bewustzijn veroorzaakt? Kunnen we ons bewustzijn zelf in stand houden? Waar begint ons bewustzijn eigenlijk?
Het ik scheidt zich af van de werkelijkheid door er naar te kijken. Alsof het los kan staan van die kosmos van de gehele werkelijkheid, van het geheel. Maar het is toch een onderdeel van de werkelijkheid, schepping of kosmos?
En wat is eigenlijk dé werkelijkheid? Bestaat die wel?
We hebben allen een interpretatie van de werkelijkheid, en allemaal een verschillende, maar is er één werkelijkheid?
De vraag werd wel eens gesteld: Als er in het bos een boom omvalt en er is niemand in de buurt die het hoort, is er dan wel geluid?
Het antwoord kan zijn: Nee, geluid is iets dat door zintuigen in het hoofd wordt veroorzaakt. Een subjectieve werkelijkheid. Alle dieren hebben een heel ander soort werkelijkheid of omgevingsbewustzijn. Een duif ziet bijvoorbeeld al twee kleuren meer. En zou onze werkelijkheidsbeleving dé werkelijkheid zijn?

Verontrusting

Vragen aan het hart:
En is er iets nodig?
Zijn we tevreden met hoe het is?
Allereerst in het klein: zijn we tevreden, gelukkig met en in ons zelf?
Zijn we blij, tevreden met hoe we denken, voelen en reageren?
Kan iets als ons “geweten” ons aanklagen?
Natuurlijk zijn we niet tevreden, gelukkig met onszelf en onze omgeving.
En we vechten er voor dat te veranderen. Vanuit dat ikbewustzijn dat nooit genoeg heeft.
Maar is er in ons nog een andere stem, die genoeg begint te krijgen van dat ikbewustzijn?
En in het groot? Wat lezen we in de krant (voorbeelden te over)? Komt er niet een groot drama of lijden bij ons binnen?
Wat doet ons dat? Wat is onze reactie?
Is er in ons niet een verlangen naar werkelijke Liefde, Eenheid, Vrijheid.
We zouden dit hier de gnostieke mogelijkheid willen noemen in ons bewustzijn.
Deze mogelijkheid bevindt zich in het hart. In het bewustzijn van het hart.
Zij spreekt van Liefde, Licht, Vrijheid, Oneindigheid. En kan het hier niet vinden.
Een zachte stille stem. Een innerlijk weten van iets waar wij eigenlijk geen woorden voor hebben.
Als we de eerste mogelijkheid, bewustzijn vanuit de zintuigen, bewustzijn ten opzichte van een deel van het geheel (ikbewustzijn) noemen, zouden we deze tweede mogelijkheid, bewustzijn ten opzichte van het geheel kunnen noemen. (Albewustzijn)
Dit is de kern van de herkenning van het gnostieke verhaal:
Er is in ons een Geestvonk, een oeratoom in het hart. Die herinnert zich in ons een andere werkelijkheid. Een werkelijkheid van Liefde, Vrijheid, Eenheid.
Herkenning ook van wat Boeddha zegt: alle lijden komt door het ik.
En dan de weg terug.
De weg terug van ik-bewustzijn (bewustzijn tov één punt) naar bewustzijn ten aanzien van alles, Albewustzijn.

De daad

En doet er dat wat toe, maakt dat wat uit: een ander bewustzijn?

De vraag die we hier stellen is: Veroorzaakt de werkelijkheid het bewustzijn of veroorzaakt het bewustzijn de werkelijkheid?

Toen de wetenschap de materie probeerde uiteen te rafelen in gigantische deeltjes versnellers, waarin atomen met bijna de lichtsnelheid op elkaar knallen, is ook een bijzonder wereldbeeld ontstaan.

Alles is straling, energie. En als we het beet willen pakken, concreet willen maken, komen we een grens tegen, een onbepaaldheid. De werkelijkheid doet zich voor als een oneindig aantal waarschijnlijkheden, mogelijkheden. Uiteindelijk bepaalt de waarnemer, het bewustzijn dus, welke concrete vorm de werkelijkheid aanneemt.

Wij zijn nog steeds scheppers vanuit ons bewustzijn, wij zijn verantwoordelijk voor onze eigen werkelijkheid.

In groter verband: De werkelijkheid van de ons bekende mensheid is de werkelijkheid tov het bewustzijn van deze (collectieve) mensheid.

De werkelijkheid, de kosmos of hoe u dit ook maar noemen wilt kaatst ons terug wat we zelf zijn, wat we zelf veroorzaken.

En zo ziet het zintuiglijk ik-bewustzijn of het ‘wetenschappelijke’ bewustzijn een koud en eenzaam heelal: Er is alleen materie, gebonden aan harde natuurwetten. Een oerknal vanuit het niets, en het was er. Spat uiteen in materie en energiedeeltjes. Die verdichten zich tot zonnen, planeten.

En in de de modder of oersoep van een klein nietig planeetje ontstaat leven (door

Lorna Simpson, Head on Ice, 2016. Courtesy Artsynet.
Zeefdruk en inkt op fiberglass met een gessolaag

toeval, waarschijnlijkheid), en bewustzijn van die omgeving.
En zoals laatst een bekend wetenschapper het uitdrukte in een populair wetenschappelijk tv- programma: wij zijn waarschijnlijk het eerste bewustzijn dat in deze kosmos is ontstaan.
En ons gedrag? Ja, dat zijn onze hersens. Wij zijn ons brein, stofjes in ons hoofd. Wij zijn zoals wij moeten zijn. Veredelde dieren met zelfhandhavingsbewustzijn. Cultuur, beschaving is wel handig. En als ons gedrag te wensen overlaat, als we fatsoenswetten overtreden, dan is dat een foutje in onze hersens. En misschien vinden we wel een oplossing om dat aan te pakken. We weten er toch steeds meer vanaf. De zegeningen van de medische wetenschap zijn al talrijk.
En nogmaals. We gaan uit van: het bewustzijn creëert de werkelijkheid.
Ook wel een opvatting die we tegenwoordig meer horen. Door anders te denken kunnen we onze gezondheid beïnvloeden.
Het placebo-effect is 30% leert wetenschappelijk onderzoek ons. 30% wordt beter alleen door te denken dat we beter worden van een bepaald medicijn of behandeling.
Waarom eigenlijk geen 100%?
Wat zou er gebeuren als dat placebo-effect 100% was?
Harry Potter-achtige toestanden. Er wordt nog steeds veel gebeden. Zo wordt verandering afgesmeekt van de werkelijkheid en vooral als die werkelijkheid niet zo aangenaam is. Denk aan ziektes, natuurrampen. Dan wordt er meer gebeden.
Zo vraagt een boer om regen en een strandtenthouder even verderop om mooi weer. Wat kan die kosmos of godheid doen denkt u?
Het zou een ongelofelijke chaos worden bij die 100%. De puinhoop die we nu met ons ik bewustzijn veroorzaken maken met alleen al onze fysieke kracht in de stofsfeer zou dan desastreus zijn.
Placebo-effect: Een glimp van het oorspronkelijke goddelijke vermogen.
Onze concrete zintuiglijke werkelijkheid is een gevolg van afscheiding van ons bewustzijn van het geheel. Scheiding, splitsing van het geheel. Symbolisch uitgedrukt in scheiding tussen goed en kwaad.
Gevolg is vormen in tijd en ruimte, omstandigheden.
En bewustzijn dat daarin is gaan wonen.
Afscheiding van het geheel, het leven veroorzaakt, dat al het andere wordt ervaren als bedreigend, vijandig (kwaad). Zo ontstaat strijd, dualiteit en dood.
Maar, en nu weer het gnostieke verhaal:
Er is ook een andere werkelijkheid: de werkelijkheid vanuit het bewustzijn van de mensheid met het ‘Albewustzijn’. Er zijn meer kosmische gebieden. Evenveel werkelijkheden als er toestanden van bewustzijn zijn.
En in ons hart weten we dat. We herkennen in symbolische taal deze werkelijkheid in het hart.
Liefde is daar het schepsel en de schepper zelf. Het koninkrijk-niet-van-deze-wereld. Een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. De oorspronkelijke goddelijke schepping.
En de vermogens: De oorspronkelijk door God geschapen mens was heerser over een goddelijke schepping. Een met de Vader, een met de Liefde wet. Wijsheid, Liefde en Kracht in harmonie.
De vermogens van deze mens herkennen we in: Alles ontvangen, alles prijsgeven en alles daardoor vernieuwen.
De vermogens worden ons onmiddellijk teruggeschonken als we hebben geleerd de Liefdewet in het hart te herkennen en te volgen.

Het proces

En kan dat zomaar? Een ander bewustzijn?
Kunnen we zomaar in het niet-ik stappen, in het nu, in de niet-dualiteit?
Het antwoord is eenvoudig: probeer het maar.
De weerstand die vervolgens naar boven komt zit hem in het verleden. De zintuiglijke werkelijkheid die zich aan ons bewustzijn opdringt. Een werkelijkheid als gevolg van ons verleden.
En een gevoelswerkelijkheid, ons onderbewustzijn, eveneens gevolg van het verleden.
Neigingen, stemmingen, waar we helemaal geen zin in hebben, die we niet willen, die ons naar beneden trekken. Waar we met onze wilskracht geen weerstand aan kunnen bieden.
Dit zou alleen tijdelijke verdringing, betekenen.
En vervolgens herkennen we weer het gnostieke verhaal. Dit herkent eigenlijk alleen een verslagen ik. Een ik, dat moe en verslagen is van de strijd in het bestaan tegen het bestaan, tegen alle bestaan.
En vooral ook van de strijd in zichzelf tegen zichzelf. Het ik dat geprobeerd heeft liefde vrijheid en eenheid in deze wereld van de zintuigen te realiseren. Een mens met een hoge cultuur.
Hij/zij kan het proces gaan herkennen. En dat begint bij herkenning van die kracht in het bewustzijn van het hart.
De kracht van het oeratoom, die andere kracht in ons bewustzijn kan het proces wel aangaan van de weg terug. Een kracht die niet van deze wereld is.
De Eenheid, het Woord straalt in de duisternis. En hopelijk zijn wij als Johannes die dit Woord gaat verstaan en de paden recht gaat maken voor dat andere bewustzijn. Die dan in ons hart geboren is: Het christelijke inwijdingsmysterie van de nieuwe eeuw, en het nieuwe bewustzijn in de nieuwe werkelijkheid. ✪

Tchier du Borée

Sic mundus creatus est…

De *Tabula Smaragdina* is Hermes' alchemische brief vol hoop aan de mens en de mensheid. In deze rots op het plateau van Tchier du Borée is een deel van de tekst uitgehakt als een uitnodiging om de drie treden te beklimmen en de poort van de kosmos te openen: 'Ga te werk zoals de Tabula je leert en alle duisternis zal wijken, terwijl je de glorie van de wereld zult verwerven.'
Afgebeeld zijn de laatste zinnen uit de *Tabula Smaragdina*:

'Zo is de wereld geschapen. Dit is de manier waarop wonderlijke veranderingen zullen ontstaan. Daarom word ik Hermes Tresmegistus genoemd, omdat ik de drie delen van de filosofie van de gehele wereld bezit. Dit is wat ik te zeggen had over de werking van Zon.'

Op weg naar de Onzichtbare - Perzië

Eindelijk dan op weg naar de Onzichtbare!
Welke prachtige route nam je van deze wereld?
Je vleugels uitgeslagen, je veren opgeschud,
maakte je je los uit deze kooi.

Je reikte naar de hemel, tot waar de wereld van de ziel begint.
Je was een onvolprezen valk
vastgehouden door een oude vrouw –
tot de trom van de tamboer je wekte
en je weg wiekte, voorbij alle ruimt' en tijd.

Als een nachtegaal verliefd was je vlucht, tussen de uilen –
tot jou de geur van de Rozentuin bereikte
en je wegschoot om de Roos te ontmoeten –
De wijn van deze vluchtige wereld,
Ach, welk een hoofdpijn!

Je klopte aan bij de herberg van de eeuwigheid;
als een pijl uit een boog
schoot je weg, midden in het pure oog van gelukzaligheid.

Die spookwereld hier vol valse tekens
keerde je de rug toe; wars van elke illusie
toog je naar het land van de waarheid.

De zon is je deel!
Wat moet je dan nog met een kroon?
Je bent van deze wereld vrij –
wat zou je nog een mantel om je heenslaan?

Ik heb gehoord dat je de ziel ternauwernood kunt zien.
Maar moet je die nog zien?
Jij bent de ziel der zielen!

O hart, wat ben je toch een prachtige vogel.
Op zoek naar de gewijde hoogten
sloeg je vleugelslag de spitse speren
van de vijand aan splinters!

Alle bloemen vrezen de herfst, maar niet toch jij?
Jij bent de onbevreesde Roos
die groeit en bloeit, juist in de ijzigste wind.

Je stortte omlaag als de regen des hemels
tot op het dak van deze wereld.
Toen stoof je weg in alle richtingen
en wist te ontsnappen, door het diepste drekputje. . .

Nu zijn de woorden voorbij
en de pijn die ze brachten is weg.
Nu kwam je tot vrede en rust
in de armen van de Geliefde.

Rumi – In the Arms of the Beloved
Jonathan Star New York 1997

Orgaandonatie – stand van zaken

Het leed van mensen op de transplantatiewachtlijst en hun gezinnen is groot; veel zieken overlijden voordat er een orgaan voor hen beschikbaar komt. Er zijn lange wachtlijsten. Veel religies beschouwen het geven van organen na de dood dan ook als een prijzenswaardige menslievende daad.
In België, Frankrijk, Kroatië, Oostenrijk, Portugal, Spanje en Zweden, en sinds kort ook in Nederland bepaalt de wet dat je bij overlijden automatisch donor bent, tenzij je je actief hebt laten uitschrijven. Maar wat dient een transfigurist te weten?

Robert Rauschenberg, Combine 1954-1964

J

Jaarlijks sterven er in Nederland honderdvijftig mensen op de wachtlijst. Nierdialysepatiënten blijven jaar in jaar uit afhankelijk van dialyse omdat er geen nier beschikbaar komt. Hun leed wordt groter nu het lijkt of zij niet langer sterven aan een onbehandelbare ziekte, maar door een tekort aan organen.
Voor deze mensen hangt het voortleven volledig af van de bereidwilligheid van donoren, die een nier willen afstaan.

Wie zich verdiept in de schrijnende ervaringen van mensen op de transplantatiewachtlijst wordt in het hart getroffen. Wie leest hoe ongelooflijk dankbaar en gelukkig ontvangers – en hun gezinnen – zijn, meldt zich graag aan als orgaandonor. Voor wie in die zin betrokken is bij het leed van de zieke die lijdt onder levenslange dialyse met grote kans op vroegtijdig overlijden of die door het falen van lever, hart of longen de dood op zich af ziet komen, is het duidelijk: laat iedereen zich melden als potentiële donor, doe intensieve donorwerving en maak betere wetgeving.
Als je dood bent heb je niets meer aan je lichaam, dus geef, door je bereidheid je organen af te staan, een zieke of misschien stervende een nieuw leven.
Van het dode lichaam komen veel organen en veel weefsels daarvoor in aanmerking. De leeftijd van de overledene is in dit verband ondergeschikt; voor sommige organen geldt dat zij tot op hoge leeftijd geschikt blijven, ook al heeft er aan de overledene best wel van alles gemankeerd. De donorwerving komt dan ook steeds opnieuw met wervingsacties bij ons langs.Zij spreekt ons aan op medeleven, naastenliefde, sociale plicht of morele plicht.
Jaarlijks is er een actieweek waarin aan iedereen gevraagd wordt of je je al als donor hebt laten registreren. Je kunt er zomaar indringend op worden aangesproken. Jongeren krijgen op hun achttiende verjaardag een donorregistratie-formulier toegestuurd, jongeren- en schoolprojecten nodigen hen uit tot praten en nadenken. ‘Breng een offer voor je medemens, wees niet bang om over je eigen dood na te denken, wees niet bang om voorbij je dood te denken. Beslis ja of nee maar neem een beslissing.’

Waarom is er zoveel maatschappelijke beroering over orgaandonatie?
Dat komt door de stijgende vraag, het dalende aanbod en het belang van de mensen op de transplantatiewachtlijst voor wie het om niet minder dan hun leven gaat of om

het ontsnappen aan het zware levenslange traject van dialyse met de zekerheid van vervroegde sterfte. Organen kunnen alleen worden verkregen van een ander mens, die daar liefst toestemming voor moet hebben gegeven en wel op een moment dat hij nog in blakende welstand is. Ook nabestaanden kunnen toestemming voor orgaandonatie geven, maar die weigeren in tweederde van de gevallen. Sommigen nabestaanden komen in emotionele problemen als zij met donatie hebben ingestemd en later tegenargumenten zich opdringen.

Orgaanontvangers willen vaak alleen een donor waarvan zij weten dat die zelf bewust afstand heeft gedaan van zijn organen. Dat stemt overeen met de opvatting dat zo'n ingrijpende beslissing alleen vanuit het eigen bewustzijn moet worden genomen.
De Eerste Kamer heeft de wet onlangs aangenomen die regelt dat iedereen die zich niet in het donorregister heeft laten registeren als niet-donor, automatisch wel donor is.
Door vorderingen in de geneeskunde neemt de groep mensen die in aanmerking komt voor een donororgaan gestadig toe. Er waren in Nederland in 2016 1266 transplantaties. Eind 2016 staan er 1071 mensen op de wachtlijst. Zij leven onder zware druk.
Terwijl de behoefte groeit komen er steeds minder geschikte donoren door:
1. de toegenomen verkeersveiligheid en
2. betere behandelingsmogelijkheden van hersenbloedingen (SAB) en hartinfarct.
Begrijp goed: een orgaandonor moet in een ziekenhuis zijn overleden en liefst op de intensive care. Dat betekent dat maar een heel klein aantal van de geregistreerde donoren uiteindelijk ook donor wordt.
Het doneren van een orgaan is een menslievende daad. Het is ook een offer. Voor het respect voor ieders beslissing is het belangrijk dat alle betrokkenen dat ook zo beleven.
Ontvangers van een orgaan hebben vaak eerst een schuldgevoel, omdat er een ander moest overlijden voor zij konden voortleven. Dan ontstaat er levenslang een diepgewortelde dankbaarheid ten opzichte van de donor.
Voor de familie van de donor is het een grote troost dat de overledene één of meer (maximaal acht) mensen een nieuw leven heeft gegeven.
Donor en ontvanger mogen elkaar in vele landen niet kennen. Toch lukt het soms de familie op te sporen, de Verenigde Staten kennen geen donorgeheim. Er kan een hechte familieband ontstaan tussen de gezinnen van gever en ontvanger, die soms ver van elkaar wonen. De zegening van een orgaandonatie, de vreugde een orgaan te ontvangen en de lotsverbondenheid tussen gever en ontvanger worden dan zichtbaar en krijgen vorm en inhoud. Zo confronteert orgaandonatie ons met het zijn van mens, medemens en een sociaal wezen.
Wie kiest geen organen te doneren aan een medemens voor wie dat levensreddend is, terwijl de opvatting overheerst dat die organen na overlijden niet meer nodig zijn, verplicht zich tegenover zichzelf en tegenover de gemeenschap een onderbouwd standpunt te hebben.
In onze landen gaat de transplantatiegeneeskunde tegenwoordig zorgvuldig om met het lichaam van een stervende en redelijk zorgvuldig met zijn familie. Niettemin zijn professionele betrokkenen bij transplantatie op grond van de wereld waarin zij leven en werken transplantatiegericht en zullen hun ethische bezwaren gering zijn. Emoties beschouwen zij als menselijk en daarom onvermijdelijk en begrijpelijk maar die kun je oplossen door een juiste benadering door het transplantatieteam. Ook vinden zij dat er

De afbeeldingen zijn van © Cynthia Freese Found Object & Metal Artist, Evergirl Art, Issaquah, Washington VS, 2015

betere voorlichting moet komen waardoor mensen begrijpen hoe zorgvuldig artsen te werk gaan bij het vaststellen van de dood en dat hersendood ook werkelijk dood is.
Er is een tendens om bezwaren tegen orgaandonatie toe te schrijven aan angst, onwetendheid en onbegrip; emotionele argumenten, op te lossen met goede voorlichting. Bezwaren tegen orgaantransplantatie worden stelselmatig weggewuifd.
Orgaandonatie kan door drie soorten donoren:
- mensen die bij leven een orgaan afstaan;
- hersendode donoren: met kloppend hart maar falende;
- hartdode donoren met stilstaand hart, overleden op een EHBO of in het ziekenhuis, na mislukte reanimatie.

Hersendood

Belangrijk is het begrip hersendood. Dit begrip is gedefinieerd kort na de eerste harttransplantaties in 1967. In 1968 werd de Harvardcommissie ingesteld, die moest uitvinden hoe aan transplantatieorganen te komen.

Bovendien was een definitie van hersendood nodig om orgaandonatie mogelijk te maken.
Hersendood is
- afwezigheid van: bewustzijn en pijnprikkels, van spontane ademhaling en elektrische hersenactiviteit (EEG).

De commissie Hersendoodcriteria stelt: 'hersendood is dood. In de samenleving is daar discussie over maar dat is onnodig'.
De hersendode wordt beademd, zijn hart pompt en zijn bloed stroomt. In vaktermen heet dit een beademd stoffelijk overschot.
De betrokkene wordt medisch dood verklaard, maar overlijdt in feite op de operatietafel aan het uitnemen van zijn organen. Hij wordt dood aan de familie teruggegeven.
Een hersendode heeft geen bewustzijn meer maar het hele biologische systeem functioneert normaal. Er zijn hersendode vrouwen die kinderen hebben gebaard, er zijn hersendoden weer tot normaal leven gekomen. Een bekend voorbeeld is de Amerikaanse neurochirurg Eben Alexander die in 2008 hersendood raakte door een hersenontsteking. Hij schreef een boek en geeft interviews over zijn reis, over een leven na dit leven: een bijna-dood-ervaring.
Uit dit alles kan men concluderen dat hersendood een theoretisch concept is. De daarmee verband houdende werkelijkheid is voor iedereen overeenkomstig zijn eigen uitgangspunten en bewustzijn.

Hoe denken religies en levensbeschouwingen over orgaandonatie?
Een boeddhist zegt het als volgt:
Je wilt het stervensproces liefst niet verstoren. Maar een gerijpte beoefenaar kan ervoor kiezen om als beoefening van altruïsme de verstoring die het weghalen van organen teweeg zal brengen bewust als offer te ondergaan en daardoor spiritueel een menslievende daad te stellen. Zolang donatie de oprechte wens is van de stervende zelf, zal het bewustzijn dat het lichaam verlaat op geen enkele wijze schade ondervinden.
Ook islam, protestantisme, katholicisme en hindoeïsme zien orgaandonatie als een daad van de hoogst mogelijke opofferingsgezindheid. Een hindoegeestelijke: 'De ziel trekt zijn oude jas uit en krijgt te zijner tijd een nieuwe. Het is prachtig als de oude jas nog zo van dienst kan zijn.' Individuele gelovigen hebben lang niet altijd dezelfde opvattingen als de geestelijke leiding.

Je wilt het stervens-proces liefst niet verstoren

De transfiguristische leer heeft een beeld van wat er gebeurt rondom en na het sterven. Orgaandonatie verstoort in die visie het stervensproces zodanig, dat het resultaat van het voorbije leven niet of minder wordt geoogst. Dat heeft funeste gevolgen voor de voortgang van de microkosmos op zijn weg na de dood.
Max Heindel zegt daarover vrij vertaald het volgende:
De mens zaait, zijn leven groeit en bloeit. Dan verschijnt Magere Hein. Zijn skelet laat zien wat er van de mens op aarde overblijft. Zijn zandloper geeft het levenseinde aan. Een levenseinde dat plaats vindt in harmonie met onvergankelijke wetten. Zijn zeis is symbool voor het binnenhalen van de oogst van het leven. Is het ogenblik van sterven aangebroken dan heeft er een scheiding van voertuigen plaats. Het levenslichaam, het astrale en het mentale lichaam verlaten het grofstoffelijke lichaam door het hoofd, via de schedelnaden. Het stoflichaam zelf blijft op aarde achter.

De vertrekkende fijnstoffelijke voertuigen waren tot dan toe met het lichaam verbonden door de levensdraad.
Dit koord is in het lichaam vastgehecht aan een grofstoffelijk atoom, dat ligt in de linkerhartkamer: het wordt 'zaadatoom' genoemd. In dit atoom zijn de ervaringen van het voorbije leven opgeslagen, voor zover die het stoflichaam betreffen.
Vanuit het zaadatoom van het grofstoffelijke lichaam loopt een dunne zilverachtige draad naar de drie andere zaadatomen: het zaadatoom van het levenslichaam, van het begeertelichaam en van het denklichaam. De zaadatomen van deze fijnstoffelijke voertuigen liggen achtereenvolgens in de zonnevlecht, de lever en achter het voorhoofdsbeen.

Op het moment van sterven raakt de levensdraad los van het grofstoffelijke zaadatoom in het hart en neemt het de daarin aanwezige levenservaringen mee. In een volgende incarnatie, mogelijk eerst over vele honderden jaren, zijn die krachten de basis voor de bouw van een nieuw stoflichaam.
Op het moment dat het zaadatoom losraakt van zijn verbinding met het hart, staat het hart stil. De zilveren draad blijft dan nog intact, waardoor het etherlichaam en het astrale en mentale lichaam vooralsnog met het stoflichaam verbonden blijven.

Vanaf dat moment heeft plaats de inetsing van het panorama van het voorbije leven op de dunne, magnetische schil tussen het ether- en het astrale voertuig. Dit duurt meestal circa drie dagen. Als dat gebeurd is, breekt de levensdraad en pas dan is de mens werkelijk dood. Werkelijk dood is hij dus pas enkele dagen na het moment dat hij voor de achterblijvenden is gestorven.

In de eerste fase direct na het sterven overziet de mens zijn levenspanorama. Dat panorama is opgeslagen in het etherlichaam. De overledene ziet als in een film alle belangrijke gebeurtenissen uit zijn leven passeren, alleen in beeld, zonder het bijbehorende gevoel en van achteren naar voren. Het leven wordt letterlijk afgewikkeld.
Als deze fase voorbij is gaan het astrale en mentale lichaam verder in de reflectiesfeer. Dat is een fase van het emotioneel herbeleven van alle gebeurtenissen uit het voorbije leven. Daarbij wordt elk eigen gevoel uit het voorbije leven herbeleefd en wordt ook alle pijn en lijden gevoeld die anderen is aangedaan.
Naarmate de beelden uit het vertrekkende etherlichaam dieper worden ingeëtst is de intensiteit van de daaropvolgende emotionele herbeleving waardevoller en effectiever. De fouten uit het vorige leven worden dieper beseft, de lessen beter geleerd. In de volgende incarnatie zijn de gebeurtenissen verdwenen maar blijven de bijbehorende gevoelens bestaan. Dat gevoel zal steeds als het nodig is duidelijk spreken en zal voorkomen dat de persoonlijkheid in dezelfde fouten vervalt. Hoe dieper de inetsing in de dagen na de dood is geweest, hoe krachtiger de stem van het weten in het volgende leven zal spreken. Alweer zie je de betekenis van absolute rust in de eerste dagen na de dood.
Daarin schuilt het belang van drie dagen absolute rust van de overledene en het streng bewaken van die rust: alleen bij volledige rust van het lichaam en van de emotionele sfeer rond de overledene kan de oogst van het geleefde leven het beste worden binnengehaald.

Op het moment van sterven raakt de levensdraad los van het grofstoffelijke zaadatoom in het hart

Orgaanuitname en sectie zijn vanuit dit gezichtspunt een drama. De herbeleving van het voorbije leven wordt onherstelbaar verstoord en de microkosmos gaat gehavend verder.
Er is nog een aspect:
Organen hebben een eigen plaats in het geheugen. Welke soort herinnering hoort bij welk orgaan voert naar kennis die ik nu hier achterwege laat. De auteur Hans Stolp schrijft er in detail over.
Wanneer een orgaan wordt uitgenomen verdwijnt het betreffende orgaangeheugen bij de donor en gaat dat deel van het geheugen van de donor mee naar de ontvanger.

Het bovenstaande is eenvoudig te begrijpen als wij ons realiseren dat het geheugen in het etherlichaam is gelokaliseerd en dat een deel van het etherlichaam meekomt met het ontvangen orgaan. Het betreft hier geheugen over het huidige leven maar ook over vorige levens, dus het karmisch geheugen.

Voor de donor betekent dit dat bij het uit zijn lichaam terugtrekken van de informatie uit het voorbije leven datgene ontbreekt wat in het weggenomen orgaangeheugen was opgeslagen. Terugzien en herbeleven van het verleden zullen daardoor verstoord raken, met de besproken gevolgen voor het voortgaande leven van de microkosmos. Een deel van de donor is dan niet gestorven maar leeft voort in de ontvanger.
Aangezien een donor aan acht ontvangers kan doneren verlengt én versplintert hij zijn

voortbestaan. Hij gaat verbindingen aan met acht individuen die met zijn organen doorleven na zijn dood.
Hans Stolp beschrijft ervaringen van patiënten die een harttransplantatie ondergingen en een totale verandering van karakter ervoeren. Hij schrijft in het blad de Heraut in 2013:
Alle leden van de beschreven lotgenotengroep zagen het nieuwe hart als vertegenwoordiger van een ander wezen dat nu ook in hen leefde: ze hadden het sterke gevoel dat met hen iemand anders samenleefde die ze serieus moesten nemen. Allen ervoeren ingrijpende veranderingen in hun persoonlijkheid.
Hij trekt de conclusie dat de voortgang van de donor op zijn weg in het leven na de dood voorlopig is stilgelegd.

Voor de orgaanontvanger betekent het voorgaande:
Ten eerste: dat in zijn persoonlijkheid een deel van de donor blijft voortleven. Zijn oorspronkelijke levensopdracht en het karma raken vermengd met dat van de donor. Dat wordt zielsverstrengeling genoemd.
Ten tweede: krijgt de ontvanger een orgaan dat bestaat uit lichaamsvreemd weefsel. Op lichamelijk niveau heeft dat tot gevolg dat het ontvangen orgaan niet wordt geaccepteerd. Het ontvangen orgaan wordt door het immuunsysteem gedurende het hele verdere leven gezien als een indringer, waardoor het lichaam het orgaan blijvend wil afstoten, al betekent dat de dood van de ontvanger.
Om die afstoting tegen te gaan is levenslang ingrijpende medicatie nodig. Die medicatie legt het immuunsysteem stil. Het immuunsysteem is de biologische basis voor onze individualiteit op lichamelijk niveau en op het niveau van natuurziel en natuurgeest. Ook wordt de immunologische identiteit aangetast. Indringers worden daardoor niet meer als lichaamsvreemd gezien waardoor de ontvanger verhoogd gevoelig wordt voor infecties en voor het krijgen van tumoren.
Zij leiden bovendien tot geleidelijke afbraak van alle lichaamsweefsel.

Door immuunonderdrukkende medicatie en import van persoonsvreemde eigenschappen ontstaat vermenging van de eigenschappen van donor en ontvanger. De unieke persoonlijkheid van de ontvanger wordt gemodificeerd, op stoffelijk, etherisch en astraal niveau.
Op etherniveau reguleert het trillingsniveau van de ether van de ontvanger zich met dat van de gever. De ether van de gever vermengt zich met die van de ontvanger en daarmee komt een deel van het geheugen van de gever binnen in dat van de ontvanger.
Ook de persoonlijkheid verandert in de richting van de ontvanger.
Verder ontstaat een krachtige lotsverbondenheid tussen donor en ontvanger: zielsverstrengeling.
Het bij het orgaan behorende zenuwstelsel kan niet worden meegetransplanteerd. Er zijn opvattingen dat daardoor morele waarden van de ontvanger niet meer aan het organisme worden overgedragen, waardoor de beoordeling van daden bij het herbeleven na de dood onvolledig is.
Het sterfproces van de donor wordt onnatuurlijk verlengd of verkort door de transplantatieprocedure. Dit hindert het geboorteproces in de nieuwe wereld. Voor de familie is het traject na de donatie soms smartelijk.

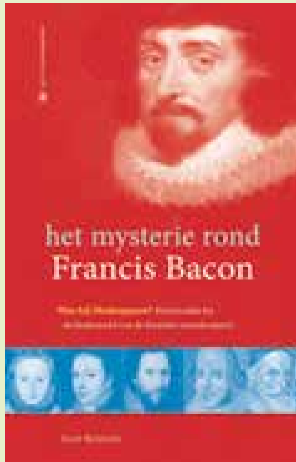
Orgaanontvangers ervaren ingrijpende veranderingen in hun persoonlijkheid

Tweevoudige functie
Nog niet hebben we de tweevoudige functie besproken van de organen.
Praktisch elk orgaan is onmisbaar in het stofleven, maar elk orgaan speelt tegelijk een rol in het proces van nieuwe zielebouw. Zo verwerkt de lever natuurlijke astrale krachten en van het nieuwe leven, waarbij een lichaamsvreemde lever ook invloed zal hebben op het gnostieke proces. Er zit een opbouwende kant aan het ontvangen van een orgaan:
Het leven met een ziek orgaan, de beslissing tot het accepteren van een donororgaan, het doormaken van de transplantatie, daarna een leven vol medische interventies, is een levenslang durende existentiële ervaring in nauwe samenhang met de naasten. Dit zal voor de patiënt en zijn omgeving een intensieve bewustwording betekenen, van grote waarde op hun levensweg.

Aan de andere kant:
Wie zich met alle energie richt op het pad van transfiguratie weet dat dit proces alle aspecten omvat van de persoonlijkheid, zeker ook de meer subtiele, onzichtbare aspecten. De nieuwe ziel is een voertuig dat wordt opgericht in het ethervoertuig, het ‘lichaam in het midden’.
Het donororgaan dringt binnen in het etherlichaam van de ontvanger en brengt er andere krachten en vibraties binnen, die lang niet altijd overeenkomen met de hogere vibraties waarnaar de transfigurist streeft. Dit, samen met de heftige inwerkingen van immuunonderdrukkende medicatie, kan grote effecten hebben op de weg naar transfiguratie.

Grondwet artikel 11
Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam. ✪

Het mysterie rond Francis Bacon - Jaap Ruseler

Was hij Shakespeare? Beïnvloedde hij de denkwereld van de klassieke Rozenkruisers?
Door Jaap Ruseler
ISBN: 9789077944141
Gebonden en geïllustreerd, ca. 350 pagina's
Uitgave de Morgenster

Al sinds de zeventiende eeuw wordt er gespeculeerd over wie nu eigenlijk de auteur is geweest van de Shakespeare-toneelstukken en Shakespeare-sonnetten. Nog steeds worden ze opgevoerd en gelezen, en dat is natuurlijk niet voor niets. Kwalitatief staan zij op eenzame hoogte in de Europese cultuurgeschiedenis.

Zeker, er was in Stratford-upon-Avon een toneelspeler William Shakspere, maar had zo iemand uit het volk de opleiding, de eruditie, de taalvirtuositeit, de kennis van de klassieken, en het psychologisch inzicht die nodig waren om zo'n oeuvre tot stand te brengen? Het is voor zeer velen altijd de grote vraag geweest. In dit boek brengt de auteur na 28 jaar onderzoek samen wat veel wetenschappers gedurende de afgelopen vier eeuwen hebben uitgezocht en ontdekt over de werkelijke auteur. Zij komen tot de onontkoombare conclusie dat het Francis Bacon moet zijn geweest, de niet erkende zoon van koningin Elisabeth I.
De auteur geeft eerst een beschrijving van het Engeland en het Engelse koningshuis van rond 1600, een ongelofelijke slangenkuil van intriges, en maakt meteen ook duidelijk waarom de afstamming van Bacon geheim moest blijven: de koningin vertegenwoordigde het Maagdelijk Ideaal, daar paste geen kinderen in (Bacon had ook nog een broer). Neemt niet weg dat Bacon een uitgelezen opleiding kreeg, passend bij zijn status. Alle hierboven genoemde eigenschappen zijn bij hem aanwezig. Hij reisde rond langs Europese vorstenhuizen, had veel internationale contacten en was (volgens de onderzoeker Peter Dawkins) de vader van de rozenkruisers en vrijmetselaars in Engeland. Hij zat in het Lagerhuis én Hogerhuis, was procureur-generaal en adviseur van de Kroon, maar daarnaast en daarboven had hij een grootse roeping, een groots vernieuwingsplan, dat hij vastlegde in The Great Instauration (De Grote Omwenteling,1605). Dit behelsde een algehele hervorming van alle kunsten en wetenschappen, net als de Duitse rozenkruisers bepleitten in hun Manifesten, waarvan het eerste negen jaar later verscheen.
Er zijn veel meer overeenkomsten met zaken die zich tegelijkertijd voordeden op het vasteland. Bacon en zijn medewerkers hebben duizenden nieuwe woorden toegevoegd aan de Engelse taal. In Frankrijk deed de Pleiade hetzelfde met de Franse taal, in de Nederlanden de Rederijkerkamer In Liefde Bloeiende met de Nederlandse taal. Een frappant gegeven. De invloed op de Duitse rozenkruisers is onmiskenbaar. De auteur gaat in hoofdstuk 9 zelfs zo ver te stellen dat Bacon ook de auteur van de Manifesten moet zijn geweest. Johann Valentin Andreae heeft immers herhaaldelijk ontkend dat hij de auteur was, en de teksten in de Fama zijn vaak letterlijk hetzelfde als in eerder werk van Bacon, zoals hij laat zien! In 1611 verscheen ook de door Bacon geautoriseerde vertaling van de bijbel, de James' bijbel, die nog steeds gebruikt wordt.

Liber T en Liber M (het boek Gods en het boek der Wereld), zijn beide even belangrijk als men God wil leren kennen, zowel bij Bacon als in de Fama. Zo beschrijft Jaap Ruseler meer opvallende overeenkomsten: het Hermetische denken, Love in Action, Liefde is de hoogste daad tecetera. Eind 16e, begin 17e eeuw: de renaissance in

Wat je ziet ben je zelf

Het was een droom, je staat in een straat met allemaal ongelijk liggende stenen. Daar struikelen regelmatig mensen over en je staat klaar om het bloeden te stelpen, de gewonden troost te schenken en hun leed te verzachten. Je doet buitengewoon goed werk, maar de problemen zelf verhelp je er niet mee.
Je spant je in om mensen te leren de gevaren te zien, er niet over te struikelen en er goed mee om te gaan. Je probeert de mensen een positieve kijk op het leven te geven en zich niet te laten leiden door hun ongeluk. Je vertelt de mensen over hun taak om alles in orde te maken en je gaat ervan uit dat dat kan. Ook leer je ze om anderen diezelfde visie bij te brengen. Velen worden heel blij van je hulp en zijn er gelukkiger door. Je wordt alom gerespecteerd. De stenen blijven zo wel scheef liggen. Dus je zet je ertoe de stenen recht te leggen. Dat scheelt, dan wordt er niet gestruikeld en heeft niemand meer hulp nodig. Je werkt voor de mensheid en de mensheid is je dankbaar. Je mensenliefde is groot, groter dan die voor jezelf. Je bevecht scheefgegroeide verhoudingen en onrechtvaardigheden. Je stelt ook die idealen boven al je eigen belangen. Soms lukt het je ergens zo'n ideaal te

Je verdiept je in de vraag waarom die stenen omhoog komen

verwezenlijken, maar dan liggen er elders inmiddels wel weer andere stenen scheef.
Je verdiept je in de vraag waarom die stenen omhoog komen, want dat gebeurt telkens opnieuw. Je leest de filosofen, de denkers, de psychologen, die erachter komen dat de grond onder de oppervlakte niet stabiel is, wat ervoor zorgt dat de straatstenen hun orde kwijtraken. Zij trachten een stevig fundament te maken. Je komt tot diepe inzichten, die je met anderen wilt delen; velen hebben daar immers iets aan. Toch gebeurt het dan steeds weer dat de stenen schots en scheef komen te liggen, overal en bij nagenoeg iedereen.

Nog dieper zoeken dan? De aardlagen eronder bekijken, zo diep als je maar kunt? Maar alles blijkt steeds maar weer in beweging te zijn en je komt maar niet bij de kern van het probleem, zelfs al zou je tot in het midden van de aarde kunnen komen, dan zou nog steeds alles verschuiven en er zou niets aan gedaan kunnen worden.
Dat gegraaf is dan ook om moedeloos van te worden. Je zijgt neer tussen de ongelijke straatstenen en staart nietsziend voor je uit... Maar dan gebeurt er iets bijzonders. Hoe bestaat het! Daar had je het nooit gezocht. Je keek omlaag, keer op keer. Goedbedoeld en keihard werkend. En nu doe je even niets en het gebeurt: er valt licht op de kwestie.
Die straal van licht maakt dat je voortaan heel anders te werk gaat. Licht werkt door je heen en dat ziet er voor de anderen niet uit als werken. Dankbaarheid, respect en bewondering zijn niet langer je deel. Dat hoeft ook niet. Je laat de stenen met rust. ✪

Uitgever
Rozekruis Pers

Redactie
Wendelijn van den Brul, Arwen Gerrits, Hugo van Hooreweeghe, Peter Huijs (eindredactie), Frans Spakman, Anneke Stokman-Griever, Lex van den Brul.

Vormgeving
Studio Ivar Hamelink

Secretariaat
Anneke Stokman-Griever

Redactie-adres
Pentagram
Maartensdijkseweg 1
NL-3723 MC Bilthoven
e-mail: pentagram@rozekruispers.com

Abonnementenadministratie
Stichting Rozekruis Pers,
Bakenessergracht 5, NL-2011 JS Haarlem
IBAN: NL11ABNA0560177593
BIC: ABNANL2A
e-mail: pentagram@rozekruispers.com
website: www.rozekruispers.com

België
(vertegenwoordigd door
dhr. H. van Hooreweghe)
Lectorium Rosicrucianum v.z.w
Lindenlei 12, B-9000 Gent
e-mail:
secr.lectoriumrosicrucianum@skynet.be
website: www.rozenkruis.be

Nieuwe abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan.

Abonnementsprijs
Nederland:
Per jaar € 30,–
Losse nummers: € 7,95
Andere landen: per jaar € 40,–
Proefabonnement (2 nummers): € 10,–

Het tijdschrift **pentagram** verschijnt viermaal per jaar in het Nederlands, Duits, Engels, Frans, Hongaars, Portugees en Spaans, Bulgaars, Fins, Grieks, Italiaans, Pools, Russisch, Slowaaks, Tsjechisch en Zweeds.

ISBN 978-90-6732-5073

- Het lied van de liefde
- Eeuwige roos
- De andere werkelijkheid van de roos
- De roos van de Rede
- De Aquariussamenzwering opnieuw belicht
  Een herpositionering
- Opnieuw beginnen
- Alles trilt
- Toen ik probeerde te denken, staccato
  (Welk bewustzijn heeft de eenentwintigste eeuw nodig?)

ESSAY

- Orgaandonatie – stand van zaken

COLUMN

- Wat je ziet ben jezelf

BOEKEN

- Het mysterie rond Francis Bacon
  Was hij Shakespeare? Beïnvloedde hij de denkwereld van de rozenkruisers?

